

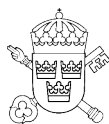
Tillsynsrapport Hovrättsdomar med påföljd fängelse två år eller mer under 2022

Domsgranskning

Januari 2023

Ekobrottsmyndigheten
Swedish Economic Crime Authority

Innehållsförteckning

1	Allmänt	2
2	Näringsförbud	5
3	Häktning och utvisning	5
4	Brottsutbyte.....	6
5	Sammanfattande slutsatser	7
6	Uppföljning	9
	Bilaga 1 Sammanställning över domar	10
	Bilaga 2 Projektplan	53

Överåklagarens kansli
Vice överåklagare Per Hedman

Domsgranskning av hovrättsdomar med påföljd fängelse två år eller mer under 2022

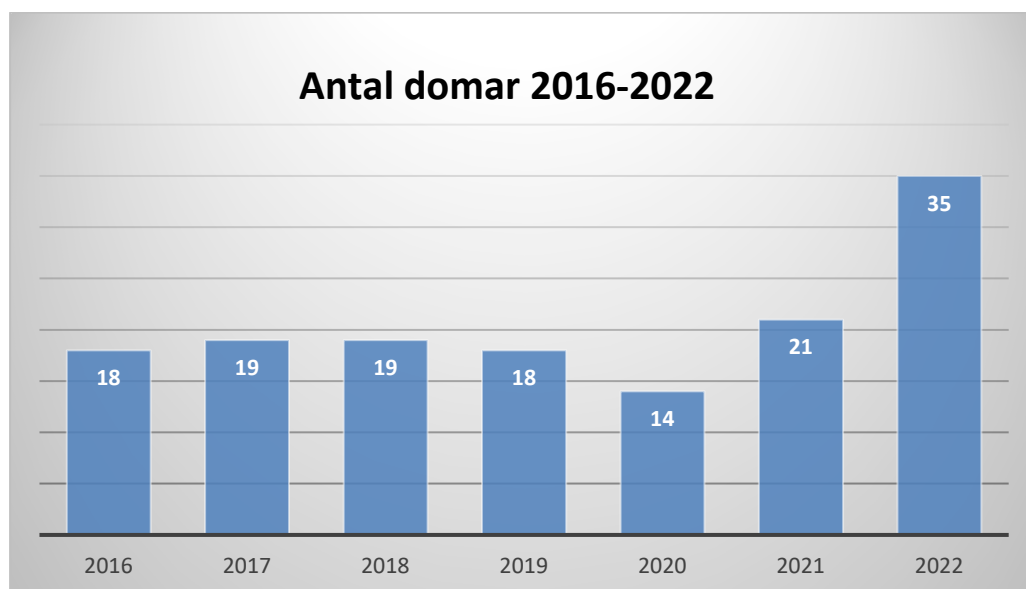
1 Allmänt

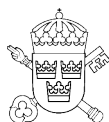
Granskningen omfattar hovrättsdomar där (minst) en tilltalad dömts till lägst två års fängelse. Endast de som dömts till fängelse i två år eller mer redovisas även om fler personer kan ha omfattats av hovrättens prövning. Skälet till att granska just dessa domar, och inte alla domar där påföljden blivit två år eller mer, är en avvägning mellan arbetsinsats ställt mot verksamhetsnyttan. Därtill kommer att ha samma urvalskriterium år från år möjliggör en jämförelse mellan åren och av utvecklingen rörande specifika frågor.

Granskningen av domarna omfattar förutom brott och påföljd även bl.a. frågan om frihetsberövanden, om de dömda har meddelats näringsförbud samt domstolarnas överväganden när det gäller påföljd. En sammanställning av aktuella domar bifogas denna rapport (se bilaga 1).

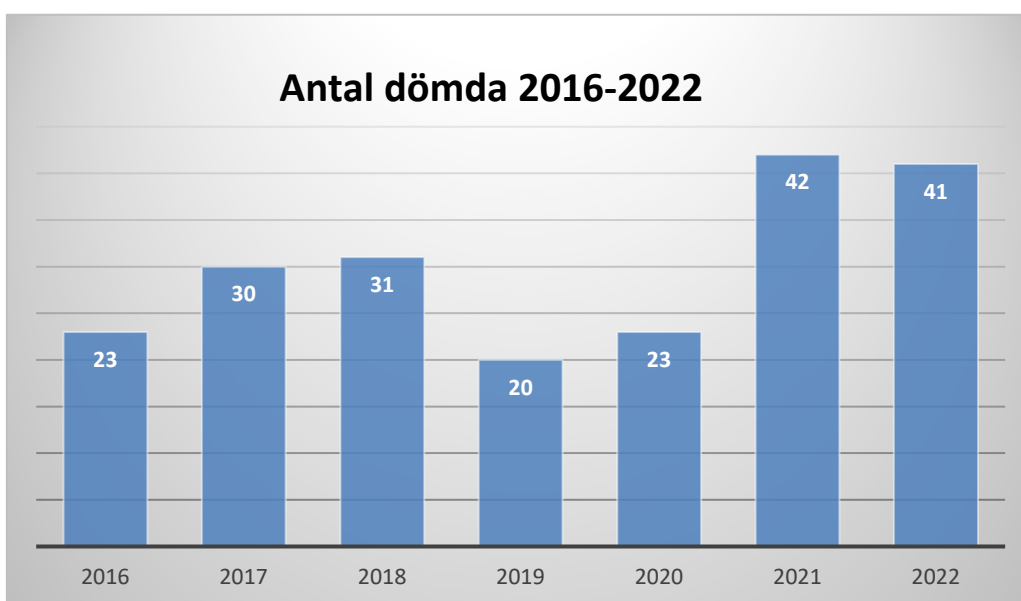
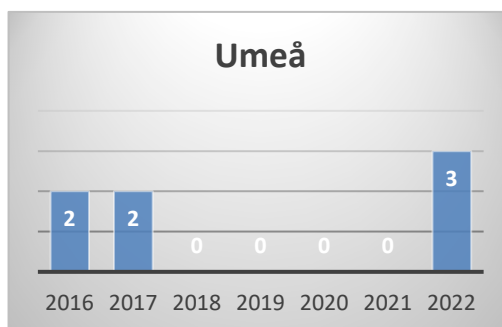
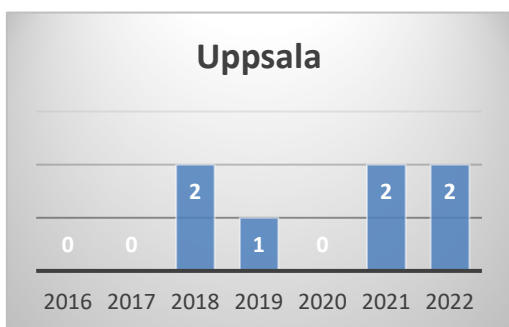
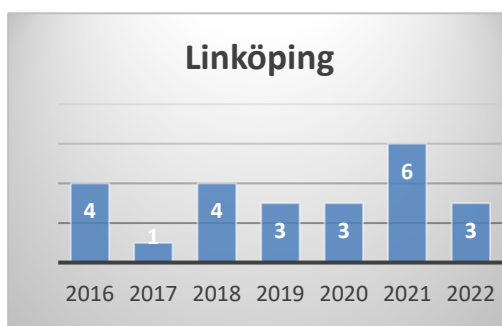
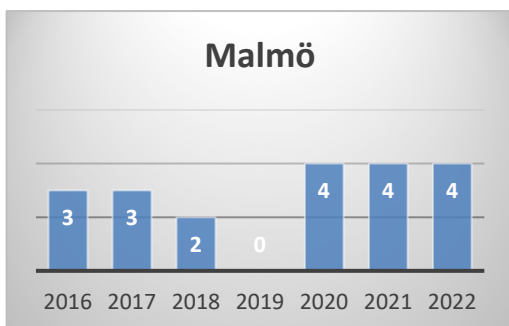
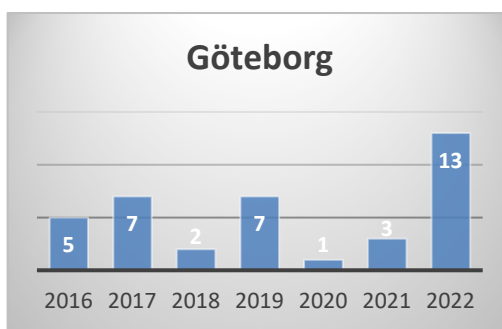
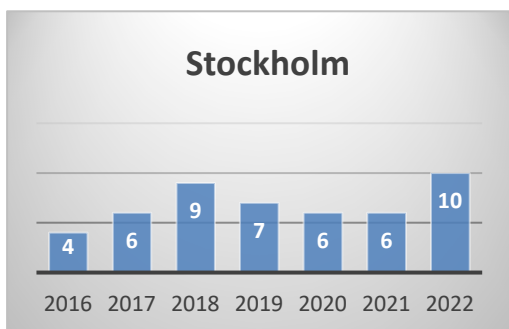
Fördelningen mellan verksamhetsorterna visar att Stockholm har haft 10 domar (11 dömda), Linköping 3 domar (4 dömda), Malmö 4 domar (4 dömda), Göteborg 13 domar (17 dömda), Umeå 3 domar (3 dömda) och Uppsala 2 domar (2 dömda). Noterbart är att Finansmarknadskammaren haft en dom där två personer dömdes för grovt insiderbrott till fängelse i två år vardera. Den domen ingår i Stockholms domar.

Sammantaget innebär detta att det är totalt 35 hovrättsdomar som granskats och att 41 personer har dömts till fängelse i två år eller mer. Samtliga orter har under året haft minst två domar. Sett över tid har antalet domar och dömda personer sett ut på följande sätt:

Fördelningen av domar mellan orterna över tid ser ut på följande sätt:

Det längsta straffet som utdömts är sju års fängelse. I samma mål dömdes en person till fängelse i tre år och sex månader (se nummer 25 nedan). Målet, som handlagts i Linköping, rörde huvudsakligen en advokat som lurat ett flertal kreditinstitut och privata investerare att utbetala sammanlagt ca 300 miljoner kronor på felaktiga grunder genom att bl.a. åberopa falska och osanna värderingsintyg och genom vilseledande bokföring. De tilltalade dömdes även för grova skattebrott bestående i att de inte deklarerat uttagen lön från bolagen uppgående till tiotals miljoner kronor.

I tre olika mål dömdes personer till fängelse i sex år vardera.

I det första målet, som handlagts i Göteborg, dömdes en person för grova bedrägerier bestående i att han lurat ett antal personer och privatpersoner att på falska grunder utbetala ca 25,6 miljoner kronor till honom (se nummer 1 nedan). Personen i fråga fick fem års näringsförbud och skadestånd om 8 450 000 kr utdömdes.

Det andra målet, som handlagts i Stockholm, är en fortsättning på det s.k. Falcon Funds-målet. En person som tidigare dömts till ett långt fängelsestraff dömdes nu för elva fall av grovt bedrägeri bestående i att han genom vilseledande förmått ett fondbolag att förvärva en viss typ av finansiella instrument honom eller annan till vinning och Fondbolaget/Pensionsmyndigheten till skada. Hovrätten fann att den sammanlagda skadan uppgick till drygt 45 miljoner Euro, motsvarande ca 450 miljoner kronor (se nummer 8 nedan). Personen i fråga fick tio års näringsförbud och ca 206 miljoner kronor förverkades som utbyte av brott.

Det tredje målet, som också handlagts i Göteborg, är ett s.k. Telecomärende som avser en typ av avancerade momsbedrägerier med internationella kopplingar där s.k. VOiP (Voice Over internet Protokoll) används för fiktiva försäljningar från utlandet via skenföretag som möjliggjort att ett svenskt aktiebolag felaktigt kunnat få tillbaka ingående moms om ca 158 miljoner kronor (se nummer 22 nedan). Personen i fråga dömdes för medhjälp till grovt skattebrott. Det framställdes inget yrkande om näringsförbud. Just detta mål är ett av flera mål som under år 2021 och 2022 avgjorts av tings- och hovrätter avseende just denna typ av brottsupplägg. Förutom det ovan angivna målet har under året ytterligare tre liknande mål avgjorts av hovrätter med fällande domar som utgång där påföljderna stannat vid fängelse i tre år och sex månader upp till fem år (se nummer 15-16 och 39 nedan).

Vid årets granskning har det kunnat konstateras att det rört sig om betydligt fler domar än tidigare år men antalet dömda är ungefär detsamma som under år 2021. Det är således fler domar än tidigare där endast en eller några få personer dömts till långa fängelsestraff.

Sammanlagt utdömdes 133 års fängelse för de 41 personerna. Det genomsnittliga straffets längd uppgick därmed till nästan tre år och tre månader vilket är något lägre än förra året.

När det gäller vilka brott som de tilltalade dömts för är att notera att samma person kan ha dömts för flera av nedanstående brottstyper. De vanligaste brottsrubriceringarna har varit bokföringsbrott inklusive grovt bokföringsbrott (24 dömda), skattebrottslighet (16 dömda) och bedrägeribrott (elva dömda). Noterbart är att det är färre som dömts för penningtvättsbrott (tre dömda) och näringspenningtvätt (sju dömda) än föregående år då de brottstyperna var mer vanliga.

I övrigt förekommer oredlighetsbrott (tre personer), trolöshetsbrott (tre personer), försvårande av skattekontroll (två personer), grovt insiderbrott (två personer) och förskingringsbrott (två personer). Enstaka personer har dömts för förfalskningsbrott, narkotikabrott, brott mot aktiebolagslagens målvaktsbestämmelse, grovt svindleri, övergrepp i rättssak, försök till rån och överträdelse av kontaktförbud.

När det gäller omständigheter som angivits som försvårande vid bestämmande av straffvärde och vid straffmätningen har bl.a. angetts att brottsligheten varit välplanerad och svårupptäckt, att den dömda intagit en central position och ofta haft personlig vinning. Vidare har återfall i likartad brottslighet beaktats. I förmildrande riktning har främst beaktats att lång tid förflutit från brott till dom, att den dömda under lång tid suttit häktad med restriktioner eller varit belagd med reseförbud, att den dömda eller dennes företag ålagts att betala skattetillägg eller företagsbot, att den dömda förlorat sin anställning eller att den dömda ålagts näringsförbud. I enstaka fall har hög ålder (runt 80 år eller däröver) och hälsoproblem beaktats liksom att utdömd påföljd påverkat minderåriga närstående (tredjemanshänsyn).

2 Näringsförbud

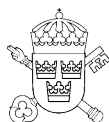
Näringsförbud har yrkats och meddelats 27 av 41 dömda. I fjorton fall har det inte framställts något yrkande om näringsförbud. I de allra flesta av dessa fall har varit fråga om brottslighet där näringsförbud inte varit aktuellt såsom vid t.ex. förskingrings- eller bedrägeribrott. I 20 av 27 bifallna yrkanden meddelade hovrätten beslut om tillfälligt näringsförbud.

Näringsförbudens längd uppgick till mellan tre år och tio år. Näringsförbuden fördelar sig enligt följande:

Fängelsestraffets längd	Antal år näringsförbud					Antal
	3 år	4 år	5 år	7 år	10 år	
2 år - 3 år	3	1	10			14
> 3 år - 4 år	1	0	4	1		6
> 4 år - 5 år			2	1		3
> 5 år - 6 år			1	1		2
> 6 år - 7 år					2	2
Summa:	4	1	17	3	2	27

3 Häktning och utvisning

27 av 41 dömda var frihetsberövade som anhållna eller häktade under förundersökningen och/eller under huvudförhandling. Åtta dömda fick kvarbli i häkte efter avslutad huvudförhandling i hovrätten- och fram till dess att hovrättsdomen mot dem vann laga kraft. Grunden för häktningsbesluten var i samtliga dessa fall flyktfara. Fördelningen mellan orterna ser ut på följande sätt:

Ort	Totalt dömda	Frihetsberövade	Andel	Efter hovrätten
Stockholm	11	8	73 %	1
Göteborg	17	9	53 %	3
Malmö	4	3	75 %	3
Linköping	4	3	75 %	1
Uppsala	2	1	50 %	0
Umeå	3	3	100 %	0
Summa:	41	27	66 %	8

Beträffande en person beslutades om utvisning efter avtjänat straff.

4 Brottutbyte

I 17 av de 35 domarna har beslutats om återförande av brottsvinster uppgående till sammanlagt ca 259 107 000 kronor fördelat enligt nedan. I en dom förekommer såväl beslut om skadestånd som om utvidgat förverkande. I en dom förekommer beslut om förverkat utbyte av brott mot två olika personer och i ett tredje ärende förekommer beslut om företagsbot mot två olika juridiska personer. Detta medför att det är 20 beslut i 17 domar. Fördelningen ser ut på följande sätt:

Typ av brottutbyte	Antal beslut	Belopp
Företagsbot	6	6 460 000 kr
Skadestånd	9	38 776 584 kr
Förverkat utbyte av brott	4	212 371 407 kr
Utvidgat förverkande*	1	1 500 000 kr
Totalt	20 (17 domar)	259 107 991 kr

*Därutöver förverkades ett flertal dyrbara klockor mot samma person.

Noterbart är att beslut om skattetillägg inte tagits med i sammanställningen.

Stockholm

I fem av Stockholms tio domar förekommer beslut om återtagande av brottsvinster. I en av dessa domar beslutades om förverkande av utbyte av brott mot två olika personer vilket gör att domarna omfattar sex beslut om återtagande av brottsvinster. Fördelningen ser ut på följande sätt:

Typ av brottsvinst	Antal beslut	Belopp
Skadestånd	2	14 877 209 kr
Förverkat utbyte av brott	3	207 371 407 kr
Företagsbot	1	1 500 000 kr
Utvidgat förverkande	0	0 kr
Summa	6 (5 domar)	223 748 616 kr

Ett förverkat utbyte av brott om 206 000 000 kr förekommer i ett mål som utgör fortsättningen på det s.k. Falcon Fundsmålet, se nr. 8 nedan.

Göteborg

I nio av Göteborgs 13 domar förekommer beslut om återtagande av brottsvinster. I en av dessa domar förekommer såväl beslut om utvidgat förverkande som skadestånd och i en annan dom förekommer beslut om företagsbot mot två olika juridiska personer vilket gör att domarna omfattar elva beslut om återtagande av brottsvinster. Fördelningen ser ut på följande sätt:

Typ av brottsvinst	Antal beslut	Belopp
Skadestånd	5	22 615 375 kr
Företagsbot	5	4 960 000 kr
Utvidgat förverkande*	1	1 500 000 kr
Summa	11 (9 domar)	29 075 375 kr

*Därutöver förverkades ett flertal dyrbara klockor mot samma person.

Uppsala

I en av Uppsalas två domar förekommer beslut om återtagande av brottsvinst. Det rör ett beslut om förverkat värde av utbyte av brott om 5 000 000 kr.

Linköping

I två av Linköpings fyra domar förekommer beslut om återtagande av brottsvinster. I båda fallen rör det sig om skadestånd på tillhoppa 1 284 000 kr.

Umeå och Malmö

Det förekommer inga beslut om återtagande av brottsvinster i Malmös eller Umeås domar.

5 Sammanfattande slutsatser

Det kan konstateras att antalet domar i den granskade kategorin ligger på ungefär samma höga nivå som förra året vilket är betydligt fler än som förelegat åren dessförinnan. Detta är positivt då de flesta av dessa ärenden utretts och lagförts under Coronapandemin där det funnits farhågor om att utredning och lagföring skulle gå ner till följd av pandemin.

När det gäller de utdömda straffens längd kan konstateras att det i tolv domar förekommit fängelsestraff om fyra år eller mer (vid förra årets domsgranskning var den fem domar). Sammanlagt har 14 personer (samma antal som förra året) dömts till fängelse i mellan fyra och sju år vilket är relativt långa straff i ekosammanhang. I fem av dessa mål handlade brottsligheten om angrepp mot välfärdsstaten i form av omfattande skattebrott avseende moms med internationell koppling och brottslighet som var riktad mot Pensionsmyndigheten. Det genomsnittliga straffet som utdömts, tre år och knappt tre månaders fängelse, är något lägre än 2021 men ungefär detsamma som under år 2020.

När det gäller domstolarnas straffmätning och straffvärdesbedömning visar granskningen att den dömdes grad av delaktighet i brottsligheten spelar in. Som försvårande omständigheter vägs in om brottsligheten varit systematisk, välplanerad och svårupptäckt liksom om den dömda haft personlig vinning av brotten. Återfall i likartad brottslighet har också betydelse. När det gäller förmildrande omständigheter påverkar meddelat näringsförbud i vissa fall straffmätningen men det finns flera exempel på när så inte varit fallet. Det kan röra sig om personer som inte bedrivit

någon seriös näringsverksamhet eller som av olika skäl bedöms inte komma att bedriva näringsverksamhet de närmaste åren. Längre frihetsberövanden med restriktioner samt längre reseförbud har ofta påverkat straffets längd i mildrande riktning. Detsamma gäller beslut om utvisning. I några enstaka fall har hög ålder (runt 80 år), hälsoproblem samt hänsyn till yngre närstående personer (tredjemanshänsyn) medfört kortare straff.

Trenden att penningtvättsbrott och näringspenningtvätt allt oftare förekommer i domar med långa fängelsestraff har inte fortsatt. Dessa brottstyper var något mindre framträdande vid årets granskning än som varit fallet de senaste åren. I stället är det skattebrott och bedrägeribrott som är de vanligaste brottstyperna vid sidan om bokföringsbrotten.

När det gäller näringsförbuden är det tillfredsställande att det för år 2022, liksom vid den föregående granskningen avseende år 2021, inte förekommer några åtal utan yrkande om näringsförbud där presumtionsfallet är tillämpligt. I de fall där talan om näringsförbud inte förts är det i flertalet fall fråga om brottslighet som inte begåtts inom ramen för en näringsverksamhet. Det finns dock ett antal brottskategorier (penningtvätt, näringspenningtvätt och vissa av de nedan refererade målen där personer bl.a. dömts för medhjälpsbrott och vissa skattebrott) där det kan diskuteras om inte näringsförbud borde ha yrkats. Någon fördjupad granskning av dessa ärenden har dock inte gjorts varför besluten att inte väcka talan om näringsförbud inte kan ifrågasättas. Under alla förhållanden är det viktigt att tillämpningen över landet är enhetlig så att näringsförbud yrkas när förutsättningar för detta föreligger. Tillfälligt näringsförbud yrkas som regel när det är frågan om pågående brottslighet som avbrutits.

Ungefär 65 % av de som dömts till långa fängelsestraff har varit föremål för frihetsberövanden i form av anhållande eller häktning under förundersökningen eller som häktade under tingsrätts- och/eller hovrättsförhandlingen. Vid förra årets granskning kunde konstateras att 85 % av de dömda då varit föremål för frihetsberövanden under förundersökning och/eller förhandling i domstol. Andelen dömda som varit föremål för personella tvångsmedel i form av frihetsberövanden har alltså sjunkit markant vilket kan ha sin förklaring i den pandemi som rådde när merparten av dessa ärenden utreddes.

Andelen dömda som varit frihetsberövade under utredning och/eller lagföring varierar mellan orterna från 50 % upp till 100 %. Emellertid är antalet ärenden alltför få för att dra några säkra slutsatser om vad detta kan bero på. Det kan dock konstateras att personella tvångsmedel i form av frihetsberövanden är relativt vanligt i mål med allvarlig brottslighet. Andelen som förblivit häktade efter avslutad hovrättsförhandling har minskat från 31 % förra året till ca 20 % vid årets granskning. Grunden för beslutet om häktning efter avslutad hovrättsförhandling har i samtliga fall varit flyktfara.

Under året har hovrätterna förpliktat de dömda, och i vissa fall de bolag som nyttjats, att betala sammanlagt drygt 259 miljoner kronor varav ca 206 miljoner kronor avsett ett utvidgat förverkande i ett enskilt ärende. Det förekommer ett relativt stort antal bifallna skadeståndsanspråk vilka som regel är hänförliga till åtal för bedrägeribrottslighet eller trolöshetsbrott. Det förekommer inget beslut om förverkande enligt penningtvättslagen. Det är huvudsakligen i mål som handlagts i Stockholm och Göteborg som det förekommer beslut om återtagande av brottsvinster.

6 Uppföljning

Domar där påföljden i hovrätten uppgår till fängelse i två år eller mer utgör som regel några av de mer framgångsrika ärendena inom Ekobrottsmyndigheten. Det är angeläget att lyfta fram sådana ärenden och dra lärdom av dessa för att kunna återanvända kunskapen vid kommande förundersökningar. Det är därför viktigt att domsgranskningen i sådana ärenden fortsätter. Det också viktigt att granska utvecklingen av antalet domar och dömda personer över tid för att identifiera förändringar och eventuella behov av åtgärder utifrån de iakttagelser som görs vid granskningen.

Bilägges;

Sammanställning över domar som bilaga 1

Projektplan som bilaga 2

Bilaga 1

1. EB 1177-17 (Andra ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 6991-21 Hovrätten för västra Sveriges dom, meddelad 2022-02-28

B 519-17 Vänersborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-12-01

Tilltalad EP		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 7	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott Grovt bedrägeri (5 tillfällen) Grov oredlighet mot borgenär		Åtal som den tilltalade frikänns från Grovt bedrägeri Penninghäleri, grovt brott Grovt bokföringsbrott (6 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 6 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt	Övrigt Skadestånd om ca 8 450 000 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om <p>Målet bestod av flera delar där merparten av gärningspåståendena hade sin grund i ett grovt bedrägeri som EP gjort sig skyldig till gentemot EK, SK, HK och två aktiebolag under åren 2014-2019 och som uppgått till ca 25,6 miljoner kronor. För att täcka upp uttag ur aktiebolag hade osanna fakturor bokförts i bolag som drevs av EK. Under vissa perioder hade bokföring inte upprättats i bolag och enskilda näringsverksamheter som de tre ansvarade för. Utöver bokföringsbrotten åtalades ett antal andra personer för bl.a. penningtvättsbrott, näringspenningtvätt och i något fall bokföringsbrott. Åtalen mot EK, SK, HK samt ytterligare tre personer var inte föremål för prövning i hovrätten. EP dömdes för grovt bedrägeri i enlighet med åtalet. Därtill dömdes han, tillsammans med en annan person, för grovt bokföringsbrott (ej upprättat och ej bevarat under ett räkenskapsår) och grov oredlighet mot borgenär i ett aktiebolag. Oredligheten bestod av vederlagsfria utbetalningar om ca 2,8 miljoner kronor från bolaget när detta varit på obestånd eller fara för obestånd förelegat. EP meddelades näringsförbud för en tid av fem år (även tillfälligt). Vissa av skadeståndsyrkandena avvisades och en del avskildes att handläggas i den för tvistemål stadgade ordningen. En del av skadeståndsanspråket prövades och vann bifall i brottmålet.</p>			
Påföljdsval <p>Vid straffvärdesbedömningen fäste tingsrätten vikt vid att bedrägeribrotten avsett mycket betydande belopp och att de pågått under lång tid, att det varit fråga om systematiska och förslagna handlingar som inneburit ett hänsynslöst utnyttjande av målsägandena som i princip förlorat att de ägt. Mot den bakgrunden fastställde tingsrätten straffvärdet och straffmättningsvärdet till fängelse i 5 år 6 månader. Hovrätten delade tingsrättens syn gällande de omständigheter som påverkat straffvärdet respektive straffmättningsvärdet men konstaterade att detta uppgick till fängelse i sex år. Domstolarna beaktade inte meddelat näringsförbud vid straffmätningen.</p>			
Häktning m.m. <p>EP var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 200121-210424 samt från 211028 fram till dess att domen mot honom vann laga kraft. Grunden för häktningsbeslutet i hovrätten var flyktfara.</p>			

2. EB 4759-17 (Andra ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 7223-20 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-02-10

B 14036-18 Stockholm tingsrätts dom, meddelad 2020-05-25

Tilltalad FN		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR:1	
Brott som den tilltalade döms för Grov trolöshet mot huvudman		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt Skadestånd 14 502 000 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om MN var anställd som valutamäklare hos Svenska Handelsbanken och var därmed behörig att genomföra valutaaffärer i bankens system. I den egenskapen genomförde han olovliga valutaaffärer utan kunduppdrag vilket orsakade banken en kreditförlust om ca 14 500 000 kr.			
Påföljdsval Vid bestämmande av straffvärdet utgick tingsrätten från beloppets storlek och konstaterade att vid ett värde om ca 50 basbelopp, eller ca 2 000 000 kr anses straffvärdet motsvara fängelse i två år. I sänkande riktning beaktades de motiv MN haft till gärningen nämligen att han inte velat att banken skulle lida en slutlig förlust. Straffvärdet uppgick enligt tingsrätten till fängelse i tre år. MN hade bidragit till att klarlägga hur hans modus operandi varit vilket underlättat utredningen och det påverkade straffmätningen i lindrande riktning. Likaså att MN förlorat sin anställning till följd av brottet. Det samlade straffmätningensvärdet fastställdes till fängelse i 2 år och 6 månader. Hovrätten instämde i tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. Det förekom inget frihetsberövande under förundersökning eller förhandlingen.			

3. EB 5846-18 (Andra ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 6443-20 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-01-11

B 10770-18 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2020-11-26

Tilltalad IG		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grov oredlighet mot borgenär Grov förskingring		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt Skadestånd om 9 992 762 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om IG var ägare till och styrelseledamot i ett aktiebolag. När bolaget var på obestånd eller påtaglig fara för obestånd förelåg, avhände han bolaget närmare 6 miljoner kronor genom bl.a. gåvoliknande överföringar till ett dotterbolag och genom betalning av rörelsefrämmande kostnader och privat konsumtion utan motsvarande nytta för bolaget. Bolaget hade vidare ett samarbete med Barncancerfonden och sålde företagspaket för fondens räkning där överskottet, efter avräkning av viss ersättning, skulle ha redovisats till fonden vilket inte skett. Skulden till fonden var i bolagets bokföring upptagen till drygt 10 miljoner kronor ackumulerat under fyra år. Den sistnämnda gärningen bedömdes som grov förskingring av hovrätten där tingsrätten dömt för grov trolöshet mot huvudman.			
Påföljdsval I påföljdsdelen uttalade tingsrätten att det samlade straffvärdet för de båda brott som IG gjort sig skyldig till uppgick till fyra års fängelse. Detta trots att de båda gärningarna, även om de delvis är angrepp på olika skyddsintressen, överlappar varandra när det gäller gärningsmoment och brottstid. Enligt tingsrätten var det dock en särskilt försvarande omständighet att IG:s agerande, när det gäller brottet grov trolöshet mot huvudman, varit riktat mot en ideell organisation med ett särskilt behjärtansvärt ändamål. Detta gör att detta brott ensamt ansågs ha ett straffvärde om drygt tre års fängelse. Med hänsyn till brottens höga straffvärde fanns det enligt tingsrätten inget utrymme för någon annan påföljd än fängelse. Hovrätten delade tingsrättens bedömning och uttalade särskilt att meddelat näringsförbud inte inverkar på straffets längd. Tingsrättens slut vad avser påföljd fastställdes i hovrätten.			
Häktning m.m. Det förekom inget frihetsberövande under förundersökning eller förhandlingen.			

4. EB 9016-20 (Ekobrottskammaren i Linköping)

Mål nr:

B 26-22 Göta hovrätts dom, meddelad 2022-03-01

B 4200-21 Växjö tingsrätts dom, meddelad 2021-12-13

Tilltalad EA		Antal tilltalade i HovR: 3 Antal tilltalade i TR: 3	
Brott som den tilltalade döms för Bedrägeri Grovt bedrägeri Grovt bedrägeri medelst brukande av falsk urkund (2 tillfällen) Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen) Övergrepp i rättssak Överträdelse av kontaktförbud (6 tillfällen) Penningtvättsbrott		Åtal som den tilltalade frikänns från Bedrägeri (1 tillfälle) Grovt bedrägeri (1 tillfälle) Olaga hot (2 tillfällen) Överträdelse av kontaktförbud (3 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 3 år 6 mån	Näringsförbud 5 även tillfälligt räknat från dag för tingsrätts dom	Övrigt Skadestånd om tillhopa ca 1 192 000 kr utdömdes	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om Målet, som hanterades i samverkan med Åklagarmyndigheten, bestod av tre delar. Den första delen (som hanterades av ÅM) avsåg ett flertal bedrägeribrott där EA under falska förespeglingar om lånelöften i bank förmått ett flertal målsägande att till honom eller annan utbetala sammanlagt nästa 1,2 miljoner kronor. Den andra delen avsåg ej bokförda affärshändelser i ett aktiebolag, varav inbetalningar om 48 respektive 9 miljoner kronor under två räkenskapsår (EBM). Den tredje delen avsåg olaga hot, övergrepp i rättssak och ett flertal fall av överträdelse av kontaktförbud riktat mot en tidigare närstående (ÅM).			
Påföljdsval Tingsrätten bedömde det sammanlagda straffvärdet för bokföringsbrotten till fängelse i två år och tre månader. Straffvärdet för de enskilda bedrägeribrotten uppgick enligt tingsrätten till mellan 6-10 månaders fängelse. Beträffande övrig brottslighet ansåg tingsrätten att straffvärdet låg på några månaders fängelse för vart och ett av brotten. Det samlade straffvärdet för all brottslighet ansåg tingsrätten uppgick till 2 år 7 månaders fängelse. Lagföring kom, p.g.a. förseningar i utredningen hänförlig till polisen, att dra ut på tiden vilket påverkade straffmättningsvärdet i mildrande riktning. Viss marginell hänsyn togs till den svåra sjukdom (MS) som EA drabbats av liksom att en viss del av brottsligheten begåtts innan en tidigare dom och därför var nyupptäckt. Tingsrätten fann att det samlade straffmättningsvärdet motsvarade fängelse i två år. Hovrätten å sin sida förde ett långt resonemang om straffvärdesbestämningen. Som förmildrande omständighet beaktades att hanteringen av bedrägeribrotten dragit ut på tiden liksom att vissa av brotten varit nyupptäckta. Som försvarande ansågs dock att EA fortsatt begå likartad brottslighet efter en tidigare dom. Näringsförbudet påverkade inte straffmättningsvärdet. Även den svåra sjukdomen (MS) påverkade straffmättningsvärdet något i mildrande riktning. Hovrätten fastställde det sammanlagda straffmättningsvärdet till fängelse i tre år och sex månader.			
Häktning m.m. EA var frihetsberövad som anhållen och häktad 170103-170522 (ÅM), 210817-210831 (EBM) och sedan han begått nya brott från 211202 fram till dess domen mot honom vann laga kraft. Den sistnämnda häktningsperioden hade sin grund i ett yrkande från åklagare vid åklagarmyndigheten. Han var således häktad under och efter hovrättsförhandlingen. Grunden för häktningen var flyktfara.			

5. EB 3130-19 (Andra ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 992-21 Göta hovrätts dom, meddelad 2022-03-22

B 3334-19 Skaraborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-02-23

Tilltalad MS		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grov trolöshet mot huvudman Försök till grovt bedrägeri (2 tillfällen) Urkundsförfalskning Trolöshet mot huvudman		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud Ej aktuellt	Övrigt Skadestånd om 1 997 613 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om MS var ekonomichef vid ett aktiebolag och under åren 2017-2019 lät hon vid 126 tillfällen bolaget betala hennes egna och hennes sambos privata levnadskostnader och gjorde hon vid elva tillfällen direktöverföringar till deras kontot med tillhoppa ett belopp om ca 1,8 miljoner kronor till skada för bolaget. Vid ett tillfälle förfalskade hon VD:ns namnteckning och kunde på så sätt skaffa sig ett privat mobilabonnemang som bolaget fick betala för. Efter att hon fått lämna bolaget försökte hon vid två tillfällen genom vilseledande förmå två olika försäkringsbolag att till henne på felaktiga grunder utbetala dels en inkomstförsäkring om ca 29 000 kr dels arbetslöshetsersättning om ca 45 000 kr. Sedan hon erhållit ett nytt arbete som ekonomichef i ett annat bolag gjorde hon där tre extrautbetalningar till sitt eget bankkonto om tillhoppa drygt 104 000 kr, henne till vinning och bolaget till skada.			
Påföljdsval Tingsrätten konstaterade att det ekonomiska värdet, MSs systematiska agerande och det förhållandet att hon använt sig av vilseledande bokföring var de viktigaste utgångspunkterna vid bestämmandet av straffvärdet av det brottet. Vid straffmätningen beaktade tingsrätten i sänkande riktning att MS på grund av brotten grov trolöshet mot huvudman och trolöshet mot huvudman hade mist sina anställningar. Det förhållandet att hon begått brotten i sin anställning föranledde ingen annan bedömning. Det ansågs uppenbart att hon skulle komma att få svårigheter i sin fortsatta yrkesutövning, vilket också beaktades. Vidare beaktades att ett fängelsestraff inte enbart drabbade henne själv utan även hennes två minderåriga barn som hon hade ensam vårdnad om. Vid en samlad bedömning fann tingsrätten att straffmätningens värde för samtliga brott som MS dömdes för uppgick till fängelse i två år. Med hänsyn till det höga straffmätningens värde ansågs ingen annan påföljd än fängelse komma i fråga. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. MS var inte frihetsberövad under vare sig förundersökningen eller domstolsprocesserna.			

6. EB 3645-18 (Tredje ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 5145-20 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-04-22

B 3757-18 m.fl. Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2020-04-03

Tilltalad HG		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 6	
Brott som den tilltalade döms för Försök till grovt bedrägeri (4 tillfällen) Narkotikabrott Skattebrott Grovt bedrägeri		Åtal som den tilltalade frikänns från Penningtvättsbrott (2 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt Beslut om utvidgat förverkande i ÅM:s del av målet.	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om HG åtalades och dömdes för skattebrott bestående i att han lämnat oriktig uppgift i sin inkomstdeklaration rörande inkomst av tjänst för inkomståret 2016. Tingsrätten fann att den redovisade inkomsten om ca 600 000 kr var oriktig. Med stöd av den felaktiga inkomstuppgiften och nyttjande av ett falskt anställningsintyg hade HG sedan försökt erhålla krediter hos fyra kreditinstitut med vardera ca 3 miljoner kronor. Därutöver lyckades han, genom vilseledande, förmå ett kreditinstitut att bevilja honom ett billån om ca 720 000 kronor, honom eller annan till vinning och målsäganden till skada. Målet handlades i samverkan med Åklagarmyndigheten.			
Påföljdsval Hovrätten ansåg att vart och ett av de fyra försöken till grovt bedrägeri hade ett straffvärde strax över minimistraffet för grovt bedrägeri, dvs. 6 månaders fängelse och att det fullbordade grova bedrägeri hade samma straffvärde. Straffvärdet för skattebrottet enskilt kommenterades varken av tingsrätten eller hovrätten. HG hade vidare återfallit i bedrägeribrott under pågående prövotid. Hovrätten, konstaterade att det sammanlagda straffvärdet uppgick till fängelse i två år och att annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Viss del av den villkorligt medgivna friheten förverkades och återfallet påverkade straffvärdesbedömningen.			
Häktning m.m. HG var frihetsberövad under förundersökningen i mål handlagt vid Åklagarmyndigheten.			

7. EB 2711-16 (Andra ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4485-21 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-04-22

B 12054-18 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-06-21

Tiltalad OF		Antal tiltalade i HovR: 2 Antal tiltalade i TR: 3	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (7 tillfällen) Grovt bedrägeri		Åtal som den tiltalade frikänns från Grovt bedrägeri Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt	Övrigt Skadestånd ca 975 000 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om Målet rörde främst bokföringsbrott bestående i ej bevarad bokföring i två aktiebolag under räkenskapsåren 2013-2017 samt oriktiga årsredovisningar där omsättning och resultat felaktigt angivits med för höga belopp. De oriktiga årsredovisningarna hade använts till att vilseleda kreditinstitut att på felaktiga grunder bevilja krediter. Åtalet i den delen vann bifall såvitt avsåg en kredit om 987 000 kr.			
Påföljdsval Hovrätten konstaterade att det samlade straffvärdet uppgick till fängelse i 2,5 år men att den tid som förflutit sedan gärningarna begicks samt att OF meddelats näringsförbud skulle beaktas vid fastställande av straffmättningsvärdet och det fastställdes till fängelse i 2 år. Vid sådant långt fängelsestraff ansåg hovrätten att annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga.			
Häktning m.m. Det förekom inget frihetsberövande under förundersökningen eller under förhandlingen.			

8. EB 4689-16 (Tredje Ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 3641-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-06-01

B 6002-20 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2021-03-03

Tilltalad AG		Antal tilltalade i HovR: 2 Antal tilltalade i TR: 2	
Brott som den tilltalade döms för Grovt penningtvättsbrott (6 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 6 år	Näringsförbud 10 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt Ca 206 miljoner kronor förverkades som utbyte av brott.	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om Målet utgjorde en fortsättning av det s.k. Falcon Funds-målet som avgjordes i hovrätt under år 2021 och som avsåg ett avancerat brottsupplägg i syfte att förmå ett bolag som förvaltade pensionsmedel via en värdepappersfond, att betala ca 170 miljoner kronor för mycket för en viss typ av finansiellt instrument. I det målet dömdes MS till fängelse i sex år nio månader. I nu aktuellt mål dömdes MS för elva fall av grovt bedrägeri bestående i att han genom vilseledande förmått ett fondbolag att förvärva andra typer av finansiella instrument honom eller annan till vinning och Fondbolaget/Pensionsmyndigheten till skada. Hovrätten fann att den sammanlagda skadan uppgick till drygt 45 miljoner Euro, motsvarande ca 450 miljoner kronor. I målet åtalades och dömdes AG för grovt penningtvättsbrott bestående i att han på några av sina bolags konton tagit emot pengar från bedrägerierna och därvid vidtagit olika transaktioner med dem. Sammanlagt hanterade AB ca 207 miljoner kronor.			
Påföljdsval De brott MS dömdes för låg tidsmässigt före de brott han dömdes för i första Falcon Funds-målet och en dom från Ungern där han dömts till fängelse i två månader. Det var därmed fråga om nyupptäckt brottslighet. Mot bakgrund av gärningarnas höga straffvärde var det inte aktuellt att låta den tidigare påföljden omfatta de nu aktuella brotten utan en ny påföljd utdömdes motsvarande maxstraffet för grovt bedrägeri (8 år). MS dömdes till fängelse i 1 år och 1 månad. På grund av att fängelsestraffet understeg två år redovisas inte domen mot MS särskilt i årets rapport. Beträffande AG konstaterade hovrätten att han dömdes för sex fall av grovt penningtvättsbrott och att maxstraffet för detta brott är 6 års fängelse. Genom att domen avsåg flera brott fick det sammanlagda straffet överstiga maxstraffet med 2 års fängelse. Hovrätten fann att det sammanlagda straffvärdet uppgick till fängelse i 6 år och 6 månader. I lindrande riktning beaktades att AG haft elektronisk övervakning i Storbritannien, att han under en längre tid varit häktad med restriktioner och att han därefter varit belagd med reseförbud liksom att han ålagts näringsförbud. Straffmättningsvärdet fastställdes därför till fängelse i 6 år.			
Häktning m.m. AG var häktad vid två tillfällen under förundersökningen dels 171214-180126 dels 190424-200319. Han häktades åter av hovrätten i samband med att hovrättens dom meddelades den 1 juni 2022. Grunden för häktningsbeslutet var flyktfara.			

9. EB 1434-19 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 6261-21 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-06-16

B 2154-20 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-10-15

Tilltalad NY		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 2	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott Bokföringsbrott (2 tillfällen) Skattebrott (15 tillfällen) Brott mot ABL (målvaktsbestämmelsen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 2 månader	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om NY dömdes för åsidosättande av näringsverksamheten i tre bolag. I bolag 1 hade han underlåtit att redovisa mervärdesskatt vid fjorton tillfällen med ett sammanlagt skatteundandragande om 2 170 000 kr samt åsidosatt bokföringsskyldigheten under två räkenskapsår. Dessutom hade han medverkat till att utse en målvakt som styrelseledamot i bolaget. I bolag 2 hade han underlåtit att redovisa mervärdesskatt för en redovisningsperiod med ett skatteundandragande om 212 000 kronor och därutöver åsidosatt bokföringsskyldigheten genom att felaktigt låta bokföra vissa kostnader och ingående moms med fem osanna/falska fakturor om tillhopa drygt 1 miljon kronor som underlag. I det tredje bolaget hade han underlåtit att upprätta årsredovisning.			
Påföljdsval Straffvärdet för den samlade brottsligheten motsvarade enligt hovrätten fängelse i två år och två månader. Då NY vid hovrättens prövning av målet innehade en anställning och sade sig inte vara intresserad av att bedriva näringsverksamhet i framtiden, konstaterade hovrätten att ett näringsförbud inte skulle innebära något nämnvärt men för honom. Meddelat näringsförbud kom därmed inte att påverka straffmätningens värde. Då det inte heller fanns några andra omständigheter som påverkade straffmätningen fastställdes straffmätningens värde till samma som straffvärdet.			
Häktning m.m. Det förekom inget frihetsberövande i målet.			

10. EB 2289-20 (Ekobrottskammaren i Umeå)

Mål nr:

B 3321-22 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-06-03

B 11971-21 Attunda tingsrätts dom, meddelad 2022-02-28

Tiltalad VB		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 1	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bedrägeri (4 tillfällen) Försök till grovt bedrägeri (3 tillfällen) Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen) Näringspenningtvätt, grovt brott (3 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Grovt penningtvättsbrott	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt Utvisning efter avtjänat straff	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om VB hade som legal företrädare för två aktiebolag åsidosatt bokföringsskyldigheten i bolagen genom att i ena fallet inte bevara räkenskapsinformation för ett räkenskapsår då omsättningen uppgått till ca 5,7 miljoner kronor och beträffande det andra bolaget genom att inte upprätta bokföring innefattande bl.a. insättningar på bolagets konto om tillhoppa ca. 4,7 miljoner kronor. Därutöver dömdes han för näringspenningtvätt, grovt brott, i flera fall bestående i att han nyttjat egna bolags och andra personers bankkonton som transitkonton för att slussa ca 4,7 miljoner kronor via kontona till andra personer. Slutligen dömdes han för grovt bedrägeri bestående i att han förmått två factoringbolag utbetala ca 725 000 kr baserat på återopade osanna fakturor. I tre fall, där de osanna fakturorna uppgick till ca 450 000 kr, misslyckades bedrägeriet och han dömdes i stället för försök till grovt bedrägeri.			
Påföljdsval Tingsrätten, som konstaterade att VB led av den obotliga sjukdomen multipel skleros (MS) fann att det samlade straffvärdet för gärningarna uppgår till tre års fängelse. Utifrån straffvärdet och brottslighetens art ansåg tingsrätten att annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Vid straffmätningen och med stöd av 29 kap. 5 § första stycket andra punkten brottsbalken beaktades VB:s sjukdom på ett sådant sätt att fängelsestraffets längd bestämdes till två år och sex månader. Meddelat näringsförbud ansågs inte medföra något men för VB varför påföljden fastställdes till det sagda. Hovrätten anslöt sig i stort till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. VB var frihetsberövad som anhållen och häktad från 211018 fram till att domen i ansvarsdelen vann laga kraft mot honom. Grunden för häktningsbeslutet var flyktfara.			

11. EB 4046-18 (Första Ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 5134-20 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-06-15

B 14887-19 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2020-04-01

Tilltalad SG		Antal tilltalade i HovR: 2 Antal tilltalade i TR: 2	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott (3 tillfällen) Grovt skattebrott (36 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om Målet gäller utbetalning av svart lön som inte redovisats i bolagets skattedeklarationer och som dolts i bolagets bokföring genom att osanna fakturor om ca 21,7 miljoner kronor bokförts. Oredovisad arbetsgivaravgift om tillhoppa ca 2,5 miljoner kronor ansågs styrkt liksom att utbetalda löner om ca 9,6 miljoner kronor och därå belöpande arbetsgivaravgifter inte bokförts.			
Påföljdsval Med beaktande av det näringsförbud som meddelades fastställde tingsrätten straffmättningsvärdet till fängelse i 2 år och 6 månader. Hovrätten instämde i tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. SG var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 191105-200323. Det förekom inget häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

12. EB 4151-18 (Första ekobrottskammaren i Malmö)

Mål nr:

B 1437-21 Hovrätten över Skåne och Blekinges dom, meddelad 2022-05-31

B 2023-19 Malmö tingsrätts dom, meddelad 2021-03-26

Tilltalad PB		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grovt skattebrott (51 tillfällen) Försvårande av skattekontroll, grovt brott (6 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud 5 år från laga kraft	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om PB hade som företrädare för tre aktiebolag under åren 2016-2017 låtit bokföra ett stort antal osanna leverantörsfakturer i bolagen uppgående till sammanlagt drygt 20 miljoner kronor och hade med denna missvisande bokföring som grund felaktigt redovisat ingående moms till Skatteverket med ett sammantaget skatteundandragande om nära 5 miljoner kronor som följd.			
Påföljdsval Tingsrätten bedömde att brottslighetens samlade straffvärde något översteg 2,5 års fängelse. De brott som PB dömdes för begicks under åren 2016 och 2017. Skatteverkets beslut fattades i september 2018. PB delgavs misstanke om brott i mars 2019. Åtal väcktes i april 2020. Med hänsyn till brottens omfattning och karaktär ansåg tingsrätten inte att det kan anses ha gått ovanligt lång tid sedan de begicks. Tingsrätten konstaterade vidare att handläggningen inom Ekobrottsmyndigheten har inte varit långsam. Den tidsutdräkt som varit sedan åtal väcktes var huvudsakligen hänförlig till PB:s processföring. Det saknades därför anledning att sätta ned straffet för PB med hänsyn till den tid som gått sedan brotten begicks. Då PB inte längre drev något bolag utan i stället innehade en anställning påverkade inte meddelat näringsförbud straffmätningen. Straffmätningens värde fastställdes till fängelse i 2 år och 6 månader. Med hänsyn till det höga straffvärdet fanns det inte utrymme för någon annan påföljd än fängelse. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. PB var inte frihetsberövad under förundersökningen och det förekom inget häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

13. EB 4344-19 (Ekobrottskammaren i Uppsala)

Mål nr:

B 12581-20 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-06-14

B 5710-19 m.fl. Västmanlands tingsrätts dom, meddelad 2020-10-14

Tilltalad DM		Antal tilltalade i HovR: 4 Antal tilltalade i TR: 4	
Brott som den tilltalade döms för Grovt penningtvättsbrott		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 3 år	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt Ett värdeförverkande om 5 miljoner kronor beslutades	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om DM dömdes för att på egna bankkonton mottagit totalt ca 11 miljoner kronor som härrörde från brott eller brottslig verksamhet och sen slussat pengar vidare, åtgärder som bedömdes vidtagna i penningtvättssyfte. Pengarna kom från bolag där domstolarna konstaterat att skattebrott begåtts (undandragen mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter och källskatter). I målet förekom ytterligare personer som på samma sätt, men avseende lägre belopp, hanterat medel från de aktuella bolagen. Av intresse i målet är att hovrätten ansåg ett stort antal transaktioner utgöra en enda brottsenhet och att DM därför dömdes för ett grovt brott. Hovrätten jämkade det belopp som skulle förklaras förverkat som utbyte av brott ner till 5 miljoner kronor med hänsyn till DM:s personliga förhållanden.			
Påföljdsval Hovrätten bedömde att gärningens straffvärde motsvarande fängelse i tre år. Vid straffmätningen ansåg hovrätten att det inte fanns skäl att beakta att DM inte skulle kunna återgå till en anställning i en fotbollsklubb och inte heller att straffmätningen skulle påverkas av att han skulle förlora en ny anställning vid ett grossistföretag. Straffmätningens värde fastställdes därför till fängelse i tre år.			
Häktning m.m. DM var frihetsberövad som anhållen under perioden 191022-191023. Det förekom inget häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

14. EB 2980-18 (Andra ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 1178-22 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-06-28

B 18565-19 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-12-10

Tiltalad GN		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 4	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bedrägeri (47 tillfällen) Bokföringsbrott (7 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Grovt bokföringsbrott	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud 3 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt En ek.för. påfördes företagsbot om 100 000 kr.	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om GN var styrelseledamot i två ekonomiska föreningar och var den i styrelsen som haft till uppgift att sköta bokföringen i respektive förening. GN dömdes för oaktsamt bokföringsbrott avseende de två ekonomiska föreningarna under några räkenskapsår. Ej bokförda in- och utbetalningar på kontona uppgick sammanlagt till ca 5 miljoner kronor per förening under de aktuella åren. GN dömdes även för grovt bedrägeri vid 47 tillfällen bestående i att han, i egenskap av företrädare för fyra föreningar, lämnat oriktiga uppgifter till Arbetsförmedlingen (AF) vad avsåg anställda med följd att AF felaktigt utbetalat lönebidrag och anställningsstöd om sammanlagt ca 11,2 miljoner kronor till de fyra föreningarna i Göteborg.			
Påföljdsval Tingsrätten bedömde det samlade straffvärdet till motsvarar fängelse i drygt två år och sex månader. Vid straffmätningen beaktades GN:s relativt höga ålder (79 år) och meddelat näringsförbud i någon mån i mildrande riktning varför straffmättningsvärdet bestämdes till fängelse i två år. Straffmättningsvärdet ansågs så högt att någon annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga.			
Häktning m.m. GN var inte frihetsberövad under förundersökningen. Det förekom inget häktningsyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

15. EB 7185-20 (Första ekobrottskammaren i Malmö)

Mål nr:

B 2656-22 Hovrätten över Skåne och Blekinge dom, meddelad 2022-09-07

B 1854-22 Malmö tingsrätts dom, meddelad 2022-07-01

Tilltalad AH		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen) Grovt skattebrott		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år 6 mån	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om Ärendet avser ett Telecomärende som rör en avancerad typ av momsbedrägerier med koppling till sk. VOiP (Voice Over internet Protocol) som är en telefonitjänst där lediga minuter på internet kan utnyttjas för telefoni över internet i stället för via konventionella telefonlinjer. Det bolag som AH var företrädare för hade låtit bokföra osanna inköpsfakturer uppgående till ca 44,8 miljoner kronor exklusive moms och därtill hade felaktig ingående moms om ca 11,2 miljoner kronor bokförts under ett räkenskapsår och under ett annat räkenskapsår hade man underlåtit att bokföra inbetalningar om ca 190 miljoner kronor och utbetalningar om ca 188 miljoner kronor. Som en följd av den oriktiga bokföringen hade även oriktiga uppgifter lämnats i bolagets skattedeclarationer så att fara för skatteundandragande om ca 11,2 miljoner kronor avseende moms förelegat. Ett åtal avseende försvårande av skattekontroll, grovt ansågs också styrkt men det brottet konsumerades av grovt bokföringsbrott.			
Påföljdsval Tingsrätten ansåg att det samlade straffvärdet översteg 4 år 6 månades fängelse och att någon annan påföljd än fängelse därmed inte kunde komma i fråga. Vid bestämmande av straffmättningsvärdet beaktade tingsrätten ålagt näringsförbud och fastställde fängelsestraffets längd till 4 år och 6 månader. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning, både vad avsåg skuld och påföljd.			
Häktning m.m. AH var frihetsberövad som anhållen och häktad från 220301 fram till dess domen vann laga kraft mot honom. Grunden för yrkandet och beslutet var flyktfara.			

16. EB 5066-20 (Första ekobrottskammaren i Malmö)

Mål nr:

B 3022-22 Hovrätten över Skåne och Blekinge dom, meddelad 2022-09-08

B 1854-22 Malmö tingsrätts dom, meddelad 2022-07-14

Tiltalad ISW		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 1	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 5 år	Näringsförbud 7 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om Ärendet avser ett Telecomärende som rör en avancerad typ av momsbedrägerier med koppling till sk. VOiP (Voice Over internet Protocol) som är en telefonitjänst där lediga minuter på internet kan utnyttjas för telefoni över internet i stället för via konventionella telefonlinjer. Det bolag som ISW bedömdes vara faktisk företrädare för hade lämnat oriktiga uppgifter i bolagets bokföring avseende krediteringar om ca 315,2 miljoner kronor och debiteringar om ca 314,8 miljoner kronor under ett räkenskapsår samt underlåtit att bokföra insättningar om ca 46 miljoner kronor och uttag från bolagets konto om ca 44,7 miljoner kronor avseende nästföljande räkenskapsår. Ett åtal avseende försvårande av skattekontroll, grovt ansågs också styrkt men det brottet konsumerades av grovt bokföringsbrott.			
Påföljdsval Tingsrätten konstaterade att det samlade straffvärdet uppgick till 5 års fängelse och att någon annan påföljd än fängelse därmed inte kunde komma i fråga. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning vad avsåg påföljd och näringsförbud.			
Häktning m.m. ISW var frihetsberövad som anhållen och häktad från 220301 fram till dess domen vann laga kraft mot honom. Grunden för yrkandet och beslutet var flyktfara.			

17. EB 4881-19 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 5650-21 Hovrätten för Västra Sverige dom, meddelad 2022-09-13

B 1489-20 Halmstads tingsrätts dom, meddelad 2021-10-13

Tiltalad IF		Antal tiltalade i HovR: 3 (varav 1 fick fängelse i 2 år) Antal tiltalade i TR: 3	
Brott som den tiltalade döms för Näringspenningtvätt, grovt brott (27 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Näringspenningtvätt (preskription)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt Företagsbot om sammanlagt 1 360 000 kr utdömdes avseende två aktiebolag	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om Målet gällde IF som genom sitt aktiebolag bedrev handel med två andra bolag företrädda av MM och FT. Sammanlagt 27 betalningar gjordes från IF:s företag till de andra två bolagen under åren 2014-2015 på sammanlagt drygt 9,4 miljoner kronor och betalningen skedde kontant. Merparten av dem avsåg belopp överstigande 5 prisbasbelopp. Hovrätten dömde IF för 27 fall av näringspenningtvätt, grovt brott samt MM och FT till ett mindre antal fall av näringspenningtvätt, grovt brott. Åtal avseende ett flertal gärningar som bedömdes vara normalgradsbrott ogillades då dessa var preskriberade.			
Påföljdsval Hovrätten ansåg att straffvärdet klart översteg 2 års fängelse. Efter att ha beaktat att lång tid förflutit från brott till lagföring fastställdes straffmättningsvärdet till fängelse i två år. Vid sådant högt straffvärde fann hovrätten att annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga.			
Häktning m.m. IF var frihetsberövad som anhållen under perioden 200601-200604. Grunden för frihetsberövandet var flyktfara och kollusionsfara.			

18. EB 914-20 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 1369-22 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-09-22

B 18951-20 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-12-22

Tiltalad KV		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 2	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (3 tillfällen) Näringspenningtvätt, grovt brott (51 tillfällen) Näringspenningtvätt (32 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Grovt skattebrott (10 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud 3 år räknat från att beslutet vunnit laga kraft	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om KV dömdes för grovt bokföringsbrott dels i ett aktiebolag där han ansågs varit faktisk företrädare dels i en enskild näringsverksamhet. Bokföringsfelen var snarlika i de två verksamheterna. Det handlade om ej bokförda in- och utbetalningar på respektive verksamhets bankkonton och bokförda bristfälliga verifikationer under åren 2018-2019. I aktiebolaget handlade det om inbetalningar om ca 17,5 miljoner kronor och utbetalningar om ca 14,9 miljoner kronor som inte bokförts samt 11 bristfälliga fakturor om ca 950 000 kr som bokförts ena räkenskapsåret och inbetalningar om ca 1.3 miljoner kronor och utbetalningar om ca 2.3 miljoner som inte bokförts samt bristfälliga fakturor om ca 2,6 miljoner som bokförts det andra räkenskapsåret. I den enskilda firman hade inbetalningar om 9 miljoner kronor inte bokförts och 81 bristfälliga fakturor om tillhoppa ca 10,7 miljoner hade bokförts. Utöver det åtalades och dömdes KV för näringspenningtvätt bestående i att han i bolagets och den enskilda firman tillåtit att del av de ovan nämnda insättningarna och uttagen gjorts på de båda verksamheternas konton. Omständigheterna runt transaktionerna var sådana att förutsättningar för att döma för näringspenningtvätt var för handen.			
Påföljdsval Hovrätten ansåg att straffvärdet för brottsligheten som rörde näringspenningtvätt motsvarade fängelse i två år och att den samlade brottslighetens straffvärde motsvarade fängelse två år och sex månader. Enligt hovrätten fanns det inte några särskilda omständigheter att beakta vid straffmätningen och någon annan påföljd än fängelse kunde inte komma ifråga. Påföljden bestämdes till fängelse i två år och sex månader.			
Häktning m.m. KV var frihetsberövad som anhållen och häktad från 201201 till och med 201216. Grunden för häktningsbeslutet var kollusionsfara.			

19. EB 3355-21 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4993-22 Hovrätten för Västra Sverige dom, meddelad 2022-09-21

B 2799-22 Göteborgs tingsrätt deldom, meddelad 2022-07-15

Tilltalad MM		Antal tilltalade i HovR: 3 Antal tilltalade i TR: 6	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bedrägeri (2 tillfällen) Grovt narkotikabrott		Åtal som den tilltalade frikänns från Grovt penningtvättsbrott	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år 10 mån	Näringsförbud Ej yrkat.	Övrigt Utvidgat förverkande om 1,5 miljoner samt av ett flertal dyrbara klockor. Skadestånd om ca 1,2 miljoner kr.	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om I målet åtalades och dömdes MM för grovt bedrägeri i två fall. Det rörde sig i ena fallet om två personer som vilseleddes att betala ca 1,1 miljoner kronor för en fastighetsaffär och i den andra delen en bank som vilseleddes att bevilja ett lån på ca 6,1 miljoner kronor. Därtill dömdes han för grovt narkotikabrott. Ett åtal avseende grovt penningtvättsbrott alternativt näringspenningtvätt, grovt brott, bestående i mottagande av ca 3,4 miljoner kronor på bankkonton vid 26 tillfällen under två år ogillades.			
Påföljdsval Tingsrätten, till vilkens bedömning hovrätten anslöt sig, konstaterade att straffvärdet för det grova narkotikabrottet uppgick till 3,5 års fängelse och att det samlade straffvärdet och straffmättningsvärdet uppgick till 4 år och 10 månader. Med hänsyn till brottslighetens art och straffvärde kunde ingen annan påföljd än fängelse komma i fråga.			
Häktning m.m. M var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 220222-220717 (fram till nöjdförklaring). Grunden för häktningsbeslutet efter tingsrättsförhandlingen var flyktfara.			

20. EB 641-17 (Ekobrottskammaren i Umeå)

Mål nr:

B 289-21 Hovrätten för Övre Norrlands dom, meddelad 2022-10-12

B 1039-20 Luleå tingsrätts dom, meddelad 2021-02-24

Tiltalad GS		Antal tiltalade i HovR: 2 Antal tiltalade i TR: 3	
Brott som den tiltalade döms för Bedrägeri (46 tillfällen) Grovt bedrägeri (47 tillfällen) Bokföringsbrott		Åtal som den tiltalade frikänns från Bedrägeri (6 tillfällen) Grovt bedrägeri (4 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om GS vilseledde nio målsäganden att till honom utge kortfristiga lån uppgående till sammanlagt över 14 miljoner kronor mot hög ränta och snabb återbetalning. Två personer dömdes i tingsrätten för penningtvättsbrott och näringspenningtvättsbrott varav några grova brott för att ha emottagit pengar på sina konton. Påföljden för dessa personer stannade vid villkorlig dom i förening med dagsböter.			
Påföljdsval Hovrätten konstaterade att bedrägeribrotten, som inte bedömts som grova, hade begåtts systematiskt vilket var en försvårande omständighet (se bestämmelsen i 29 kap. 2 § 6 p.) Hovrätten fann att straffvärdet för den samlade brottsligheten uppgick till fängelse i fyra år och delade tingsrättens bedömning att det saknades omständigheter som påverkade straffvärdet i förmildrande riktning. Mot bakgrund av det höga straffvärdet ansåg hovrätten att det inte fanns utrymme att välja annan påföljd än fängelse och straffmättningsvärdet bestämdes till fängelse i fyra år.			
Häktning m.m. GS var frihetsberövad som anhållen under perioden 200310-200312 med kollusionsfara som grund för beslutet.			

21. EB 1199-17 (Första ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 4874-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-10-14

B 10242-18 Solna tingsrätts dom, meddelad 2021-03-31

Tilltalad GY		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grovt skattebrott (4 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om GY, som tidigare arbetat som fastighetsmäklare, hade under åren 2014-2017 köpt och sålt ett stort antal fastigheter och bostadsrätter utan att som inkomst av näringsverksamhet i sina inkomstdeklarationer redovisa de vinster han gjort på försäljningarna. Han dömdes för grovt skattebrott vid fyra tillfällen (taxeringsåren 2015-2018) med ett sammanlagt skatteundandragande om ca 3,7 miljoner kronor.			
Påföljdsval I påföljdsdelen uttalade hovrätten att den brottslighet som GY dömdes för motsvarade ett samlat straffvärde på strax över fängelse två år och sex månader. Enligt hovrätten hade det inte i någon instans förekommit en så långsam handläggning att det motiverade en reduktion av straffvärdet (jfr NJA 2021 s. 820). Några försvarande eller förmildrande omständigheter att ta hänsyn till fanns inte. Påföljden bestämdes därför till fängelse två år och sex månader. Hovrätten hade då med tillämpning av 29 kap. 5 § 8 p. brottsbalken tagit hänsyn till att skattetillägg skulle påföras (jfr NJA 2020 s. 734).			
Häktning m.m. GY var frihetsberövad som anhållen under perioden 181205-181207. Det förekom inget häktningsyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

22. EB 1279-21 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4088-22 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-09-22

B 1357-21 Halmstads tingsrätts dom, meddelad 2022-06-20

Tilltalad GF		Antal tilltalade i HovR: 5 Antal tilltalade i TR: 5	
Brott som den tilltalade döms för Medhjälp till grovt skattebrott (4 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 6 år	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om Ärendet avser en typ av momsbedrägerier med internationella kopplingar i ett avancerat brottsupplägg där fiktiva försäljningar från utlandet via skenföretag möjliggjort att ett svenskt aktiebolag felaktigt kunnat få tillbaka ingående moms om ca 158 miljoner kronor. För att dölja brottsligheten och försvåra upptäckt har bl.a. osanna handlingar upprättats och åberopats. GF var huvudman och hjärnan bakom upplägget medan äkta makarna MP och TP företrätt den svenska aktiebolaget. De åtalades och dömdes för grovt bokföringsbrott och näringspenningtvätt, grovt brott, då betalningsströmmar gått genom bolagets konto. Det handlade om ca 256 miljoner in på kontot och nästan lika mycket ut från kontot, dvs totalt drygt 500 miljoner kronor. En advokat (LA) åtalades och dömdes för näringspenningtvätt, grovt brott, då han upplåtit advokatfirmans klientmedelskonto till att slussa stora summor felaktigt utbetalad ingående moms genom. Ytterligare en person åtalades för medhjälp till grovt skattebrott men han frikändes. Det advokatbolag som använts för att slussa pengar genom ålades en företagsbot om 1 miljon kronor.			
Påföljdsval Tingsrätten fann det utrett att GF haft en central roll i brottsupplägget samt att han haft en betydande insyn i organisationen, att han haft ett stort utrymme att agera självständig, att han instruerat TP i hans agerande samt att han aktivt delaktigt i genomförandet av detsamma. Hans agerande ansågs avgörande för skattebrottens genomförande. Med hänsyn till GF:s framträdande roll bedömde tingsrätten, oaktat att han är fälldes för medhjälp till grova skattebrott, att den samlade brottslighetens straffvärde motsvarade sex års fängelse. Det ansågs inte finnas några förmildrande eller försvårande omständigheter att ta hänsyn till vid straffmätningen. Påföljden bestämdes därför till fängelse sex år. Hovrätten uttalade att brottslighetens straffvärde var mycket högt och att det varit fråga om ett avancerat brottsupplägg och mycket stora belopp som riskerats undandras staten i form av mervärdesskatt. Enligt hovrätten hade GF varit aktiv och styrande och hans delaktighet – om än som medhjälpare – hade varit avgörande för att de grova skattebrotten hade kunnat begås. Hovrätten delade tingsrättens uppfattning om brottslighetens straffvärde. Vid ett så högt straffvärde, och med hänsyn till brottslighetens art, ansåg hovrätten att skulle påföljden bestämmas till fängelse och tingsrättens dom i påföljdsdelen fastställdes därmed.			
Häktning m.m. GF, som var utländsk medborgare med svag anknytning till Sverige var frihetsberövad som anhållen och häktad från den 22 december 2021 fram till dess att domen mot honom vann laga kraft. Som grund för att häktningsbeslutet skulle gälla fram till laga kraft angavs flyktfara.			

23. EB 1279-21 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4088-22 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-09-22

B 1357-21 Halmstads tingsrätts dom, meddelad 2022-06-20

Tilltalad TP		Antal tilltalade i HovR: 5 Antal tilltalade i TR: 5	
Brott som den tilltalade döms för Grovt skattebrott (4 tillfällen) Näringspenningtvätt, grovt brott (273 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om Se ovan under nr 23.			
Påföljdsval Tingsrätten fann det utrett att TP haft en central roll i brottsupplägget samt att han haft en betydande insyn i organisationen. Även om han i flera avseenden har agerat på instruktioner av annan, hade han haft ett stort utrymme att agera självständigt samt varit fullt införstådd med upplägget och aktivt deltagit i genomförandet av detsamma. Enligt tingsrätten uppgick det samlade straffvärdet till sex års fängelse. När det sen gällde förmildrande omständigheter anförde tingsrätten: ”I motiven till 29 kap. 5 § andra punkten brottsbalken uttalas att hänsyn till dålig hälsa kan tas bl.a. vid allvarigare fysiska handikapp såsom förflamning eller starkt nedsatt syn och då gärningsmannen lider av allvarlig sjukdom, framför allt då denna bedöms vara livshotande. För att dålig hälsa ska beaktas krävs att det finns ett särskilt samband mellan hälsotillståndet och verkställigheten av ett fängelsestraff. Det måste kunna förutses att hälsotillståndet skulle medföra någon särskilt allvarig olägenhet vid verkställigheten som därför skulle drabba den tilltalade oskäligt hårt. Sådana olägenheter kan vara att funktionsnedsättningen eller sjukdomen skulle göra verkställigheten särskilt plågsam eller att verkställigheten skulle försämra hälsotillståndet allvarligt (se prop. 1987/88:120 s. 95 och NJA 2010 s. 485 p. 5). I målet är utrett att TP har en omfattande allvarlig fysisk ohälsa, bland annat i form av kronisk terminal njursvikt som kräver kontinuerlig kontakt med sjukvården. Den dialysbehandling han genomgår utgör en livsuppehållande behandling. Hans hälsotillstånd har beskrivits som terminalt och det har framkommit att han har ett stort behov av stöd i vardagen med anledning av sitt hälsotillstånd. Tingsrätten finner mot bakgrund av detta att det vid straffmätningen ska tas hänsyn till TP:s dåliga hälsa. Med beaktande av detta billighetsskäl bedömer tingsrätten att straffmätningens värde uppgår till fyra års fängelse. Det finns inte heller för TP:s del skäl att vid straffmätning beakta tredjemanshänsyn och näringsförbudet. Även om stor hänsyn bör tas till TP:s dåliga hälsa vid bedömningen av påföljdsvalet kan detta billighetsskäl i hans fall emellertid inte anses så starkt att någon annan påföljd än fängelse kan utdömas (jämför NJA 2021 s. 687 och NJA 1995 s. 106). Det fanns enligt tingsrätten inte förutsättningar att meddela påföljdseftergift. Påföljden bestämdes därför till fängelse fyra år. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. TP var inte frihetsberövad, vare sig under förundersökningen eller domstolsförhandlingarna.			

24. EB 1279-21 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4088-22 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-09-22

B 1357-21 Halmstads tingsrätts dom, meddelad 2022-06-20

Tilltalad MP		Antal tilltalade i HovR: 5 Antal tilltalade i TR: 5	
Brott som den tilltalade döms för Grovt skattebrott (4 tillfällen) Näringspenningtvätt, grovt brott (273 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år	Näringsförbud 3 år, även tillfälligt	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om Se ovan under nr 23.			
Påföljdsval Tingsrätten bedömde att det samlade straffvärdet för den brottslighet MP gjort sig skyldig till uppgick till fängelse i fyra år varvid tingsrätten beaktat beloppens storlek men även, i sänkande riktning beaktat MP:s underordnade roll i brottsupplägget. Tingsrätten bedömde att det inte framkommit något i målet som styrkte att MP:s fysiska ohälsa skulle vara sådan att bestämmelsen i 29 kap. 5 § andra punkten brottsbalken kunde aktualiseras. Vad gäller s.k. tredjemanshänsyn uttalade tingsrätten att det kan utgöra ett billighetsskäl enligt 29 kap. 5 § nionde punkten brottsbalken varvid tingsrätten uttalade: ”Bestämmelsen kan tillämpas om ett straff på ett helt oproportionerligt och orimligt sätt skulle drabba någon annan än gärningsmannen. Att någon t.ex. är ensamstående med vårdnad om minderåriga barn är en omständighet som ibland i praxis har åberopats för en mildare påföljdsbestämning (prop. 1987/88:120 s. 96). Utifrån vad som kommit fram i målet bedömer tingsrätten inte att det i detta fall finns förutsättningar att beakta tredjemanshänsyn”. Tingsrätten ansåg inte heller att näringsförbudet innebär något men som skulle beaktas vid straffmätningen. Med hänsyn till det höga straffvärdet ansåg tingsrätten att det saknades förutsättningar att välja någon annan påföljd än fängelse och påföljden bestämdes till fängelse fyra år. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning med det tillägget att det i målet inte fanns något oberoende yttrande kring barnbarnens situation varför s.k. tredjemanshänsyn inte kunde beaktas.			
Häktning m.m. MP var inte frihetsberövad under vare sig förundersökningen eller rättegången.			

25. EB 1279-21 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4088-22 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-09-22

B 1357-21 Halmstads tingsrätts dom, meddelad 2022-06-20

Tiltalad LA		Antal tiltalade i HovR: 5 Antal tiltalade i TR: 5	
Brott som den tiltalade döms för Näringspenningtvätt, grovt brott (40 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud 4 år, även tillfälligt	Övrigt Advokatbolaget ålades en företagsbot om 1 miljon kronor.	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om Se ovan under nr 23.			
Påföljdsval Hovrätten bedömer att den brottslighet som LA dömdes för var allvarlig med hänsyn till de stora belopp som omsatts på bankkontona, till att det har skett under en längre tid och till att de konton som ställts till förfogande tillhört en advokatbyrå. I sänkande riktning talade att det inte är visat att LA hade haft någon aktiv roll i hanteringen av pengarna. Vidare beaktades att LA kan antas komma att uteslutas ur Advokatsamfundet samt att han meddelats näringsförbud. Vid en sammanvägning av dessa omständigheter fann hovrätten att straffmättningsvärdet för brottsligheten motsvarade fängelse i två och ett halvt år. Med hänsyn till det höga straffmättningsvärdet ansågs annan påföljd än fängelse utesluten.			
Häktning m.m. LA var inte frihetsberövad under vare sig förundersökningen eller rättegången.			

26. EB 5058-18 (Ekobrottskammaren i Linköping)

Mål nr:

B 2632-20 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-10-20

B 589-19 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2021-02-03

Tiltalad TL		Antal tiltalade i HovR: 2 Antal tiltalade i TR: 2	
Brott som den tiltalade döms för Brukande av falsk urkund, grovt brott (2 tillfällen) Grovt bedrägeri (78 tillfällen) Försök till grovt bedrägeri Grovt bokföringsbrott (22 tillfällen) Grovt skattebrott (13 tillfällen) Grov urkundsförfalskning (2 tillfällen) Grovt svindleri		Åtal som den tiltalade frikänns från Grovt skattebrott (1 tillfälle)	
Påföljd m.m. Fängelse 7 år	Näringsförbud 10 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om TL var verksam som advokat under 2014-2015 när han inledde ett affärsmässigt samarbete med JB som då var verksam i fastighetsbranschen. Tillsammans kom de att driva ett stort antal bolag. TL hade själv och vid ett stort antal tillfällen tillsammans med JB, i egenskap av företrädare för flera fastighetsbolag, vilselett flera kreditinstitut att på felaktiga grunder bevilja krediter bl.a. genom att åberopa falska och osanna värderingsintyg för fastigheter. Totalt hade på det sättet kreditinstituten lurats att utbetala ca 300 miljoner kronor på felaktiga grunder liksom att ett stort antal privata investerare förlora runt 200 miljoner kronor på grund av att de fått vilseledande information i samband med att de gjorde sina investeringar. Bokföringsbrotten hade huvudsakligen bestått i att TL och/eller JB låtit bokföra falska eller osanna verifikationer uppgående till många miljoner kronor i flera bolag och under flera räkenskapsår samt att han låtit bokföra falska aktieägartillskott på mångmiljonbelopp, detta som ett led i brottsplanen att lura investerare att bevilja krediter och göra investeringar på oriktiga grunder. I vissa fall bestod bokföringsbrotten i underlåtenhet att bokföra inträffade affärshändelser uppgående till miljontals kronor och att bevara räkenskapsinformation. De grova skattebrotten avsåg huvudsakligen uttagen lön på tiotals miljoner kronor som inte redovisats i olika bolags skattedeklarationer med följd att det uppkommit fara för skatteundandragande med miljontals kronor avseende arbetsgivaravgift. Därtill kom att erhållna löner uppgående till flera miljoner kronor inte redovisats i TL:s och JB:s inkomstdeklarationer, även det med följd att fara för skatteundandragande om miljontals kronor avseende inkomstskatt uppkommit.			
Påföljdsval Hovrätten konstaterade att den faktiska skadan uppgått till 200 miljoner kr och att det därutöver förelegat beaktansvärd risk för skada uppgående till betydligt större belopp vilket gjort att det belopp som varje enskilt bedrägeribrott avsett innebar i sig att vart och ett av brotten var att anse som grovt. Enligt hovrätten hade brottsligheten därtill präglats av stor förslagenhet och betydande planering med TL som den drivande organisatören vid brottslighetens genomförande. Den hade också syftat till att berika honom själv med mycket stora belopp på bekostnad av banker, kreditinstitut och investerare. Straffvärdet för brottsligheten motsvarade enligt hovrättens mening i sig ett straffvärde som tangerar det straff om åtta års fängelse som maximalt kan dömas ut. Vid bedömning av sanktionsvärdet beaktades det näringsförbud som meddelats TL liksom de skattetillägg som påförts honom. Vidare beaktades att TL suttit häktad med restriktioner under nästan ett års tid. Därmed beaktade hovrätten inte att TL redan innan brottsligheten uppdagades utträtt ur Advokatsamfundet och			

att han därmed inte fortsättningsvis kan arbeta som advokat. Hovrätten ansåg inte heller att en i förhållande till brottens art ovanligt lång tid förflutit sedan brotten begicks (2015-2019) varför ingen särskild reduktion gjordes av det skälet. Hovrätten anförde att en annan omständighet som kan påverka straffmätningen i mildrande riktning är att handläggningen har varit så långsam att den har inneburit en kränkning av den åtalades rätt till en rättegång inom skälig tid enligt artikel 6.1 i Europakonventionen. Enligt hovrätten hade det dock inte framkommit något som tydde på att handläggningen fram till tingsrättens dom varit långsam men att den handläggning som förevarit i hovrätten, ca 2 år och 7 månader, skulle rendera i en viss reduktion av straffet. Även med beaktande av den sammanlagda nedsättningen för påfört skattetillägg, meddelat näringsförbud, frihetsberövande med restriktioner och långsam handläggning ansåg hovrätten att straffmätningens värde uppgick till det av tingsrätten utmätta sju år. Tingsrättens dom i denna del ändrades därför inte.

Häktning m.m.

TL var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 190110-191220. Ett häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen avslogs av hovrätten som inte ansåg att det förelåg en så pass konkret flykttfara att häktningssyrkandet skulle vinna bifall.

27. EB 5058-18 (Ekobrottskammaren i Linköping)

Mål nr:

B 2632-20 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-10-20

B 589-19 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2021-02-03

Tilltalad JB		Antal tilltalade i HovR: 2 Antal tilltalade i TR: 2	
Brott som den tilltalade döms för Brukande av falsk urkund, grovt brott Grovt bedrägeri (15 tillfällen) Grovt bokföringsbrott (10 tillfällen) Grovt skattebrott (2 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från Grovt skattebrott (1 tillfälle)	
Påföljd m.m. Fängelse 3 år 6 mån	Näringsförbud 7 år från laga kraft	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om Se ovan, nr 26			
Påföljdsval Enligt hovrätten hade JB inte intagit en passiv roll vid brottslighetens utförande utan han hade varit delaktig i förfarandet under lång tid och att hans medverkan var i vissa delar en nödvändig förutsättning för brottsplanens genomförande. Vidare att brotten syftat till att berika honom själv med stora belopp på bekostnad av investeringarna. Hovrätten instämde i tingsrättens bedömning att straffvärdet uppgick till fängelse i fyra år. Enligt hovrätten fanns det skäl att, som tingsrätten gjort, vid straffmätningen beakta påförda skattetillägg och meddelat näringsförbud samt därtill ta hänsyn till den långsamma handläggningen i hovrätten. Även med beaktande av detta ansåg hovrätten att det av tingsrätten utmätta straffet på tre år och sex månader var väl avvägt och tingsrättens dom ändrades inte i påföljdsdelen.			
Häktning m.m. JB var inte frihetsberövad i målet.			

28. EB 5450-18 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 6480-21 Hovrätten för Västra Sverige dom, meddelad 2022-11-03

B 7257-19 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-10-26

Tiltalad KL		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 6	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (5 tillfällen) Grovt skattebrott (2 tillfällen) Försvårande av skattekontroll (2 tillfällen) Grovt bokföringsbrott (8 tillfällen) Oredlighet mot borgenärer Grov oredlighet mot borgenärer (2 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Skattebrott (2 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om KL drev sedan 30 år tillbaka en åkerirörelse med flera bolag som till följd av förlorade upphandlingar hamnade på obestånd. KL agerade som faktisk företrädare och hade bl.a. närstående som registrerade företrädare. För att rädda värden som byggts upp i åkerirörelsen, tömde han ett av bolagen på likvida medel genom att vid tre tillfällen överföra större summor till sina egna konton (sammanlagt närmare 3,4 miljoner kronor) och han såg till att en målvakt registrerades som styrelseledamot i bolaget. Bokföringsbrotten som begicks i flera av bolagen och avsåg flera olika räkenskapsår, bestod i att ej upprätta bokföring under viss tid och i att ej ha bevarat bokföringen under ett flertal år. KL hade även underlåtit att lämna skattedeklarationer för flera bolag med ett skatteundandragande om ca 2,6 miljoner kronor.			
Påföljdsval Tingsrätten konstaterade att de grova brotten hade begåtts i rörelser som omsatt mycket betydande belopp och haft många anställda/sysselsatta chaufförer och att KL:s syfte uppenbart varit att tillgodose sina egna intressen på bekostnad av bolagens borgenärer, inte minst det allmännas intresse av att skatt debiteras och betalas. Enligt domstolen var det fråga om en systematisk brottslighet i bl.a. skatteundandragande syfte. Vart och ett av bokföringsbrotten, med undantag för en åtalspunkt, hade ett straffvärde som överstigande ett års fängelse. Detsamma gällde de grova oredlighetsbrotten och det grova skattebrottet. Det samlade straffmättningsvärdet, även med beaktande av att KL ålades näringsförbud, bedömdes uppgå till fyra års fängelse. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. KL var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 190514-190719. Det förekom inget häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

29. EB 5860-19 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4659-21 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-10-13

B 2178-21 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-06-30

Tilltalad RB		Antal tilltalade i HovR: 3 Antal tilltalade i TR: 5	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott (6 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från Grovt bokföringsbrott (1 tillfälle)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 4 mån	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om Målet gällde fyra aktiebolag som drivits av RH och/eller RB som faktiska företrädare med målvakter eller släktingar som formella företrädare. RH och RB var bröder. Verksamheten i de fyra bolagen bestod huvudsakligen av handel med lastpallar, pallkragar och emballage och innefattade en omfattade kontanthantering. Ingen bokföring hade upprättats i bolagen. RB och RH bedömdes vara faktiska företrädare för de flesta av bolagen. Brottsligheten begicks under åren 2018-2021 och de dömdes för att ej tillsett att bokföra inbetalningar till och utbetalningar från bolagen uppgående till miljontals kronor. Det konstaterades att bolagen bekostat privata inköp för bl.a. RB och RH avseende t.ex. bilar. Det bedömdes att brotten begåtts i skatteundandragande syfte.			
Påföljdsval Tingsrätten ansåg att straffmättningsvärdet uppgick till 3 års fängelse efter att meddelat näringsförbud beaktats i sänkande riktning. Hovrätten sänkte straffet till 2 år och 4 månader. När det gällde straffvärdet för RB:s brottslighet beaktade hovrätten i skärpande riktning bland annat att han varit drivande vid förvärven av tre av bolagen, att han registrerat en person i styrelsen för två av bolagen utan dennes godkännande och att han vid flera tillfällen utgett sig för att vara en person vid namn CÅ genom att legitimera sig med dennes BankID. Enligt hovrättens bedömning uppgick straffmättningsvärdet för brottsligheten till fängelse två år och fyra månader. Hovrätten hade då även beaktat att RB dömdes för grovt bokföringsbrott i december 2016 och att det därför är fråga om återfall i likartad brottslighet. I sänkande riktning hade hovrätten tagit hänsyn till det men RB drabbats av till följd av näringsförbudet. Vid påföljdsvalet beaktades även att RB var ensam vårdnadshavare för ett minderårigt barn. Med hänsyn till det höga straffmättningsvärdet ansåg dock hovrätten att någon annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Fängelsestraffets längd bestämdes i enlighet med straffmättningsvärdet.			
Häktning m.m. RB var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 210209-210609. Det förekom inget häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

30. EB 5860-19 (Första ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 4659-21 Hovrätten för Västra Sveriges dom, meddelad 2022-10-13

B 2178-21 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2021-06-30

Tilltalad RH		Antal tilltalade i HovR: 3 Antal tilltalade i TR: 5	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott (5 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från Grovt bokföringsbrott (2 tillfällen)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt räknat från dag för tingsrättens dom	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om Se ovan nr 29.			
Påföljdsval Tingsrätten konstaterade att RH tidigare hade dömts för liknande brottslighet och att han inte tagit ansvar för det han misstänks för. Brotten hade sammantaget avsett mycket betydande belopp. Vid bedömningen av brottslighetens straffmättningsvärde beaktade tingsrätten i mildrande riktning att RH meddelades näringsförbud (se nedan) och fastställde det samlade straffmättningsvärdet till fängelse i tre år. Med hänsyn till brottens art och straffvärde ansåg tingsrätten att någon annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Påföljden bestämdes till fängelse tre år. Hovrätten ansåg däremot att straffmättningsvärdet för RH:s brottslighet uppgick till fängelse i två år efter beaktande av det men han drabbats av till följd av näringsförbudet. Med hänsyn till det höga straffmättningsvärdet ansåg hovrätten att någon annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Fängelsestraffets längd bestämdes i enlighet med straffmättningsvärdet.			
Häktning m.m. RH var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 210209-210609. Det förekom inget häktningssyrkande i samband med hovrättsförhandlingen.			

31. EB 5907-19 (Ekobrottskammaren i Uppsala)

Mål nr:

B 15280-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-09-30

B 6914-20 Västmanlands tingsrätts dom, meddelad 2021-11-20

Tiltalad RW		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 1	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott Grovt skattebrott (2 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Grovt bedrägeri	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 6 mån	Näringsförbud 5 år från laga kraft	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om RW hade som företrädare för ett aktiebolag underlåtit att under det räkenskapsår som föregick konkursbeslut bokföra inträffade affärshändelser innefattande inbetalningar om ca 30 miljoner kronor samt utbetalningar på motsvarande summa. Därtill dömdes RW för grovt skattebrott vid två tillfällen genom att han i sina inkomstdeklarationer för inkomståren 2018-2019 underlåtit att redovisa erhållen lön om ca 6,4 respektive 2,1 miljoner kronor med fara för skatteundandragande om ca 3,6 respektive 1,1 miljoner kronor som följd. EW ålades att betala skattetillägg om 40 % på respektive oredovisad inkomst.			
Påföljdsval RW förekom i belastningsregistret under ett avsnitt. Han dömdes den 29 april 2020 av Västmanlands tingsrätt för bokföringsbrott till skyddstillsyn med samhällstjänst 80 timmar och alternativstraffet fängelse tre månader. Straffmättningsvärdet för de nu aktuella gärningarna motsvarade enligt tingsrätten fängelse två år och sex månader. I den bedömningen beaktade tingsrätten att RW meddelats näringsförbud om fem år och att han ålagts att betala skattetillägg (se nedan) samt att han har dömts för annan brottslighet efter de nu aktuella gärningarna. Enligt tingsrätten är grovt bokföringsbrott och grovt skattebrott brott av sådan art att påföljden normalt ska bestämmas till fängelse. På grund därav och brottens straffvärde ansåg tingsrätten att annan påföljd än fängelse inte kunde komma ifråga. Påföljden bestämdes därför till fängelse i två år och sex månader. Hovrätten delade tingsrättens bedömning och ansåg inte att det fanns skäl att sätta ned straffmättningsvärdet ytterligare med hänsyn till den tid som förflutit sedan brotten begicks eller på grund av de förbättringar i RW:s livssituation som inträffat efter tingsrättens dom.			
Häktning m.m. RW var inte frihetsberövad under vare sig förundersökningen eller domstolsprocessen.			

32. EB 8105-18 (Första ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 4245-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-11-03

B 8941-20 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2021-03-10

Tilltalad JK		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott (3 tillfällen) Grovt skattebrott (10 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud 5 år från laga kraft	Övrigt Ett AB ålades betala företagsbot om 1,5 miljoner kronor	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om JK hade under tre räkenskapsår låtit bokföra och stor mängd osanna/falska verifikationer i bolagets bokföring uppgående till flera miljoner konor samt ävenså att felaktigt bokföra ingående moms om ca 2 miljoner kronor belöpande på dessa fakturor. Han bokförde även osanna/falska intäktsverifikationer på ungefärligen samma belopp. Därtill lämnade han oriktiga uppgifter till Skatteverket avseende avdragsgill ingående moms vilket medfört fara för skatteundandragande med nästan 3,7 miljoner kronor. Bokföringsbrotten och skattebrotten bedömdes som grova på grund av att falska handlingar hade använts, att det rört sig om mycket betydande belopp, att brottsligheten har skett systematiskt och varit av synnerligen farlig art. JK hade erkänt gärningarna och berättat om hur han begått brotten.			
Påföljdsval Tingsrätten konstaterade att den brottslighet som JK gjort sig skyldig till hade ett straffvärde motsvarande fängelse i två år och sex månader. Med hänsyn till brottslighetens straffvärde och art ansåg tingsrätten att annan påföljd än fängelse inte kunde komma ifråga. Vid straffmätningen beaktade tingsrätten att JK meddelats näringsförbud och att hans bolag ålagts att betala en företagsbot. Fängelsestraffets längd bestämdes därför till två år och tre månader. Hovrätten gjorde inte någon annan bedömning än den som tingsrätten gjorde i frågan om straffvärdet för den samlade brottsligheten. Vid straffmätningen beaktade hovrätten att JK hade lämnat uppgifter under förundersökningen som varit av väsentlig betydelse för utredningen av brottsligheten (se 29 kap. 5 a § brottsbalken) samt att det hade varit ett avsevärt stillestånd i hovrättens handläggning av målet. Sammantaget ansåg hovrätten att JK skulle kompenseras på så sätt att straffmätningensvärde motsvarade två års fängelse. Mot bakgrund av det höga straffmätningensvärdet ansåg hovrätten att det saknades förutsättningar att bestämma annan påföljd än fängelse.			
Häktning m.m. JK var inte frihetsberövad under vare sig förundersökningen eller domstolsprocessen.			

33. EB 631-19 (Ekobrottskammaren i Umeå)

Mål nr:

B 986-22 Hovrätten för övre Norrlands dom, meddelad 2022-12-02

B 655-20 Skellefteå tingsrätts dom, meddelad 2022-09-19

Tiltalad VR		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 3	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (3 tillfällen) Grovt skattebrott (2 tillfällen) Skattebrott (3 tillfällen) Näringspenningtvätt, grovt brott (41 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år	Näringsförbud 5 år från laga kraft	Övrigt Skattetillägg beslutades	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om VR ägde och drev aktiebolaget RSO som bedrev en rad olika aktiviteter såsom fastighetsaffärer, fastighetsförvaltning, uthyrningsverksamhet, kafé och skönhetsalong. Den löpande bokföringen sköttes av IMD. IMD:s make, BD, bedrev ett företag i fastighetsmäklarbranschen. Under åren 2016-2017 mottog RSO utlandsbetalningar från ett antal bolag uppgående till sammanlagt ca 12,8 miljoner kronor och de bokfördes i bolaget trots att det saknas underlag som visade vad transaktionerna avsåg. Det hade även bokförts utbetalningar från RSO uppgående till ca 6,1 miljoner kronor med bristande underlag med följd att transaktionernas riktighet inte gått att bedöma. Bolaget hade även underlåtit att bokföra löneutbetalningar till VR uppgående till ca 2,5 miljoner kronor. Bolaget hade inte redovisat arbetsgivaravgifter belöpande på den utbetalda lönen och VR hade inte heller deklarerat inkomsten i sin inkomstdeklaration. VR dömdes för dessa brott och mottagandet av pengarna från utlandet bedömdes utgöra näringspenningtvätt, grovt brott. Utöver detta dömdes VR för att i en enskild näringsverksamhet ha åsidosatt bokföringsskyldigheten under två räkenskapsår (2016-2017) genom att inte upprätta löpande bokföring innefattande inbetalningar om ca 1,8 respektive ca 3 miljoner kronor från de utländska bolagen. Det kan nämnas att viss del av de inbetalade medlen använts till fastighetsförvärv omgärdade med en del märkliga omständigheter där BD varit delaktig. IMD dömdes av tingsrätten för bokföringsbrott och BD för näringspenningtvätt till icke frihetsberövande påföljder. Domen mot de två sistnämnda var inte föremål för prövning i hovrätten.			
Påföljdsval Hovrätten bedömde att gärningarnas samlade straffvärde något översteg fängelse i fyra år. Vid straffmätningen fann hovrätten inte skäl att beakta att VR ålades ett femårigt näringsförbud, då näringsförbudet i hennes fall inte ansågs vara ett allvarligt hinder för hennes yrkesutövning och försörjningsmöjligheter (se rättsfallet NJA 1983 s. 163). Hon bedrev ingen näringsverksamhet vid tidpunkten för hovrättens dom och hade själv uppgett att hennes mål i framtiden är att hitta en anställning, inte att bedriva näringsverksamhet. Hovrätten beaktade dock vid straffmätningen att VR påfördes skattetillägg (se rättsfallet NJA 2020 s. 734) samt i någon mån att lång tid förflutit från brottet till dess hon fick del av åtalet, och bestämde, med ändring av tingsrättens dom, påföljden till fängelse 4 år.			

Häktning m.m.

VR var häktad i sin utevaro och greps den 5 juni 2022. Vid häktningsförhandling den 7 juni 2022 hävde tingsrätten det tidigare häktningsbeslutet och försatte henne på fri fot. I samband därmed beslutade tingsrätten om reseförbud med anmälningsskyldighet. Efter att JK brutit mot reseförbudet greps hon på Arlanda då hon var på väg att lämna landet. Hon häktades på nytt den 19 juli 2022 och förblev häktad även efter hovrättens dom. Grunden för häktningsbeslutet var flyktfara.

34. EB 6257-17 (Första ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 15709-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-11-30

B 794-19 Nacka tingsrätts dom, meddelad 2021-12-01

Tiltalad EBP		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 1	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (5 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 3 år	Näringsförbud 5 år även tillfälligt	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej
Vad målet handlar om EBP var styrelseledamot i två aktieföretag och hon var därmed ansvarig för att företagens bokföringsskyldighet uppfylldes. Hon dömdes för att ha åsidosatt det ena företagens bokföring under två räkenskapsår och det andra under tre räkenskapsår. Det handlade bl.a. om in- och utbetalningar uppgående till mer än 100 miljoner kronor som inte bokförts.			
Påföljdsval Till följd av det är stora belopp som inte bokförts var straffvärdet också högt och motsvarade enligt tingsrättens uppfattning fängelse i tre år. Tingsrätten ansåg inte att EBP:s sjukdom eller tiden från brott till lagföring skulle leda till att straffet sattes ned. Enligt tingsrätten hade EBP:s sjukdom inte så kraftigt påverkat hennes livssituation som krävs för en sådan nedsättning. När det gäller tiden som förflutit från gärningarna till tidpunkten för dom konstaterade tingsrätten att gärningarna polisanmälades i oktober 2017 och i december 2018. Från dessa tillfällen fram till tidpunkt för dom hade det inte gått så lång tid att det fanns utrymme för att låta detta påverka straffets längd. Påföljden för EBP fastställdes i enlighet med straffvärdet. Eftersom straffvärdet var så högt fanns inte utrymme för annan påföljd än fängelse. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. EBP var inte frihetsberövad under vare sig förundersökningen eller domstolsprocessen.			

35. EB 7756-20 (Ekobrottskammaren i Linköping)

Mål nr:

B 12602-22 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-12-07

B 2644-22 m.fl. Eskilstuna tingsrätts dom, meddelad 2022-10-27

Tiltalad LAR		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 1	
Brott som den tiltalade döms för Bokföringsbrott (3 tillfällen) Narkotikabrott Ringa narkotikabrott Försök till rån		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år 2 mån	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt Skadestånd om ca 92 000 kr utdömdes.	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om LAR drev enskild näringsverksamhet under tre räkenskapsår utan att ha upprättat någon bokföring. Hans månatliga inkomst från verksamheten uppgick till ca 14 000 kr. Han dömdes även för innehav av 378 gram cannabisharts och bruk av narkotika. Han hade också försökt råna en pantbank genom att han hotat personalen med att han hade en bomb i en medhavd väska.			
Påföljdsval Straffvärdet för försök till rån bedömdes av tingsrätten uppgå till i vart fall 2 år. Det samlade straffvärdet bestämdes till 2 år och 2 månaders fängelse. Inga förmildrande eller försvårande omständigheter ansågs föreligga och straffmättningsvärdet blev därför detsamma som straffvärdet. Hovrätten instämde i tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. LAR var frihetsberövad från den 5 september 2022 och så även efter hovrättsförhandlingen fram till och med laga kraft, grunden var recidivfara.			

36. EB 111-22 (Andra ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 3878-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-12-16

B 6154-20 Södertörns tingsrätts dom, meddelad 2021-03-02

Tilltalad CÅ		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grov trolöshet mot huvudman (6 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från Trolöshet mot huvudman (1 tillfälle)	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud Nej, ej yrkat	Övrigt Skadestånd till sex målsäganden om tillhoppa 375 209 kronor	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om CÅ hade i egenskap av god man och förvaltare tillgodogjort sig medel för ett flertal personer bl.a. genom att föra över pengar från deras konton till sitt eget och därmed sammanblandat medlen för att därefter komma att tillägna sig del av medlen vilka använts för att bestrida privata kostnader. Totalt tillgodogjorde hon sig närmare 800 000 kronor på detta sätt under åren 2010-2018. Hovrätten bedömde sex av sju gärningar som en brottsenhet och därtill som grovt brott. I det sjunde fallet var fråga om ett fåtal transaktioner och ett relativt blygsamt belopp vilket gjorde att det rubricerades som ett normalgradsbrott. Detta brott var dock preskriberats varför den åtalspunkten ogillades.			
Påföljdsval Hovrätten ansåg att straffvärdet för den samlade brottsligheten motsvarade två års fängelse. Det fanns, enligt hovrätten, inte några förmildrande eller försvårande omständigheter att beakta. Med hänsyn till straffvärdet saknades det förutsättningar att välja någon annan påföljd än fängelse. Längden av fängelsestraffet bestämdes i enlighet med straffvärdet. Tingsrättens dom ändrades på så sätt att påföljden bestämdes till två års fängelse.			
Häktning m.m. CÅ var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 200505-200520.			

37. EB 3458-21 (Andra ekobrottskammaren i Göteborg)

Mål nr:

B 3661-22 Hovrätten för Västra Sverige, meddelad 2022-12-13

B 11357-21 Göteborgs tingsrätts dom, meddelad 2022-04-29

Tiltalad AW		Antal tiltalade i HovR: 1 Antal tiltalade i TR: 2	
Brott som den tiltalade döms för Grovt bokföringsbrott (10 tillfällen) Grov förskingring		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 4 år 6 mån	Näringsförbud 7 år även tillfälligt.	Övrigt En förening (FFiG) ålades företagsbot om 1 500 000 kr och ett AB ålades företagsbot om 1 000 000 kr.	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om Målet gällde dels en förening i Göteborg (FFiG) som drev flera skolor på olika nivåer, bl.a. Rödmossekolan. AW var styrelseledamot i föreningen och rektor i skolan. Utöver det omfattade åtalet ytterligare en ideell förening som bedrev skolverksamhet (P Utbildning) där AW var faktisk företrädare och kontaktperson gentemot bl.a. Skolverket. Slutligen omfattade åtalet även WKI AB som ägdes av AW och där ägandet sedermera övergått till AW:s son. AW dömdes för att ha förskingrat ca 12,1 miljoner kronor från föreningen FFiG och genom att låta bokföra osanna fakturor om ca 17,5 miljoner kronor för att dölja utbetalningar från föreningen. Han dömdes också för att ha låtit bokföra osanna fakturor om ca 14,9 miljoner kronor i WKI AB liksom att han ej låtit bokföra inbetalningar om ca 4,4 miljoner kronor i P Utbildning.			
Påföljdsval Tingsrätten ansåg att straffvärdet för de brott som AW har gjort sig skyldig till uppgick till närmare fem års fängelse. Med hänsyn till att den aktuella brottsligheten lett till att AW blivit avskedad från sitt arbete ansågs straffmättningsvärdet något lägre. Såväl det höga straffvärdet som de grova bokföringsbrottens karaktär gjorde att det var helt uteslutet att överväga något annat än ett fängelsestraff för AW som utifrån straffmättningsvärdet bestämdes till fyra år och sex månader. Hovrätten instämde i tingsrättens bedömning att det samlade straffvärdet uppgick till närmare fem års fängelse. Hovrätten ansåg att man i någon mån borde ta hänsyn till att AW varit ålagd reseförbud med anmälningsskyldighet. Med beaktande även av att AW blivit avskedad från sitt arbete delade hovrätten tingsrättens uppfattning att fängelsestraffets längd skulle bestämmas till fyra år och sex månader. Det förhållandet att AW meddelats näringsförbud medförde ingen inverkan på fängelsestraffets längd.			
Häktning m.m. AW var frihetsberövad som anhållen under perioden 210707-210709 och var sedan belagd med reseförbud fram till dess att verkställighet av fängelsestraffet påbörjades.			

38. EB 5733-20 (Första ekobrottskammaren i Stockholm)

Mål nr:

B 13663-22 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-12-19

B 2480-22 Södertälje tingsrätts dom, meddelad 2022-11-03

Tilltalad SJ		Antal tilltalade i HovR: 1 Antal tilltalade i TR: 1	
Brott som den tilltalade döms för Grovt bokföringsbrott		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud 3 år från laga kraft	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om SJ bedömdes vara faktisk företrädare i ett aktiebolag där han var straffrättsligt ansvarig för att räkenskapsinformation för räkenskapsåret 2018/2019 inte bevarats. Genom att inte bevara bokföringen kunde intäkter om ca 65 miljoner kronor och kostnader om ca 37 miljoner kronor inte kontrolleras.			
Påföljdsval Enligt tingsrättens uppfattning motsvarade straffvärdet liksom straffmättningsvärdet fängelse i omkring två år. Mot bakgrund av det höga straffmättningsvärdet ansåg tingsrätten att annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. SJ var frihetsberövad som anhållen och häktad från 220804 och hovrätten beslutade att han skulle kvarbli i häkte till dess domen i ansvarsdelen vann laga kraft. Grunden för häktningsbeslutet var flyktfara då SJ var indisk medborgare med bostad såväl i Sverige som i Indien.			

39. EB 7185-20 (Första ekobrottskammaren i Malmö)

Mål nr:

B 3727-22 Hovrätten över Skåne och Blekinges dom, meddelad 2022-12-19

B 1854-22 Malmö tingsrätts dom, meddelad 2022-09-30

Tiltalad TH		Antal tiltalade i HovR: 2 Antal tiltalade i TR: 2	
Brott som den tiltalade döms för Medhjälp till grovt skattebrott Medhjälp till grovt bokföringsbrott Brott mot aktiebolagslagen		Åtal som den tiltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 3 år 6 mån	Näringsförbud Ej yrkat	Övrigt	Beslut om häktning / frihetsberövande Ja, se nedan
Vad målet handlar om Ärendet avser en typ av momsbedrägerier med internationella kopplingar i ett avancerat brottsupplägg där fiktiva försäljningar från utlandet via skenföretag möjliggjort att ett svenskt aktiebolag felaktigt kunnat få tillbaka ingående moms om ca 26 miljoner kronor. Ärendet var en utlöpare från ett annat stort s.k. Telecomärende. För att dölja brottsligheten och försvåra upptäckt har bl.a. osanna handlingar upprättats och åberopats. Aktiebolaget MJG användes som ett led i brottsligheten. I bolaget bokfördes osanna fakturor om ca 130 miljoner kronor avseende inköp av minneskort från ett annat svenskt bolag. Köpet inkluderade ingående moms om ca 26 miljoner kronor som bolaget redovisade till Skatteverket. I bolaget var en målvakt registrerad som styrelseledamot. TH var inte det verkliga huvudmannen bakom brottsligheten och inte heller att betrakta som faktisk företrädare för bolaget men han var på olika sätt behjälplig med åtgärder nödvändiga för att brottsligheten kunde genomföras. Bland annat tillsåg han att målvakten registrerades som styrelseledamot, han instruerade målvakten att vidta vissa åtgärder såsom att godkänna felaktiga momsdeklarationer, han hade kontakt med bokföraren och tillsåg att de osanna fakturorna bokfördes samt att de felaktiga skattedeklarationerna lämnades till Skatteverket.			
Påföljdsval Hovrätten konstaterade att TH gjort sig skyldig till medhjälp till grovt bokföringsbrott och medhjälp till grovt skattebrott samt att han begått gärningarna med avsiktsuppsåt. Det grova skattebrottet innefattade fara för skatteundandragande om drygt 26 miljoner kr och åsidosättandet av bokföringsskyldigheten avsåg drygt 100 miljoner kr. Hovrätten konstaterade vidare att TH haft en underordnad roll i förhållande till den eller de personer som har varit faktiska företrädare i bolaget. Det ansågs inte bevisat att han var införstådd med att gärningarna ingått som ett led i en mer omfattande och systematisk brottslighet. Det samlade straffvärdet för TH:s brottslighet bedömdes något överstiga fängelse i tre år och sex månader. Vid straffmätningen togs hänsyn tas till att TH varit häktad med restriktioner i drygt sex månader och fängelsestraffets längd sattes därför ned med en månad med hänvisning till NJA 2015 s. 769. Hovrätten konstaterade att någon annan påföljd än fängelse inte kunde komma i fråga med hänsyn till det höga straffmätningensvärdet.			
Häktning m.m. TH var frihetsberövad som anhållen och häktad från 220218 och hovrätten beslutade att TH skulle kvarbli i häkte fram till att dom vann laga kraft mot honom. Grunden för häktningsbeslutet var flyktfara.			

40. EB 6760-20 (Finansmarknadskammaren)

Mål nr:

B 6890-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-12-21

B 2060-21 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2021-05-12

Tilltalad POL		Antal tilltalade i HovR: 3 Antal tilltalade i TR: 6	
Brott som den tilltalade döms för Grovt insiderbrott (6 tillfällen)		Åtal som den tilltalade frikänns från	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud Nej ej yrkat	Övrigt Förverkat utbyte av brott om 9 061 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om POL arbetade vid en svensk storbank där han bistod bl.a. kunder med att finansiera större transaktioner vid t.ex. företagsförvärv eller verksamhetsöverlåtelser. I denna egenskap fick han tillgång till icke offentliggjord information rörande ett flertal pågående affärsprojekt. Han var god vän med MW. POL dömdes för att han tipsat MW och ett flertal släktingar till MW om förestående större affärer med uppmaning att köpa aktier. I vissa fall lämnade MW information vidare till sina släktingar. POL köpte själv aktier på grundval av insiderinformation som han fått. Efter inköp av aktier offentliggjordes affärerna och aktiernas värde steg, i vissa fall kraftigt vilket ledde att de som köpt aktierna på grund av den otillåtna insiderinformationen gjorde miljonvinster på affärerna. Det rörde sig om sex större affärer under åren 2016-2020.			
Påföljdsval Tingsrätten bedömde straffvärdet till fängelse i 2 år och 6 månader. Vid straffmätningen beaktades att POL avskedats från banken och fastställde därefter straffmätningens värde till fängelse i två år. Mot bakgrund av det höga straffmätningens värde kunde ingen annan påföljd än fängelse komma i fråga. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning av straffmätningens värde med det tillägget att det även skulle beaktas att POL en s.k. SwedSec-licens men trots detta ansåg hovrätten att straffmätningens värde skulle stanna på fängelse i två år.			
Häktning m.m. POL var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 210209-210420. Det förekom inget yrkande om häktning i hovrätten.			

41. EB 6760-20 (Finansmarknadskammaren)

Mål nr:

B 6890-21 Svea hovrätts dom, meddelad 2022-12-21

B 2060-21 Stockholms tingsrätts dom, meddelad 2021-05-12

Tiltalad MW		Antal tiltalade i HovR: 3 Antal tiltalade i TR: 6	
Brott som den tiltalade döms för Grovt insiderbrott (4 tillfällen)		Åtal som den tiltalade frikänns från Insiderbrott och grovt insiderbrott	
Påföljd m.m. Fängelse 2 år	Näringsförbud Nej ej yrkat	Övrigt Förverkat utbyte av brott om 1 362 346 kr	Beslut om häktning / frihetsberövande Nej, se dock nedan
Vad målet handlar om Se ovan, nr 40			
Påföljdsval Tingsrätten bedömde det sammanlagda straffvärdet till fängelse i två år. Inga förmildrande omständigheter ansågs föreligga varför straffmättningsvärdet blev detsamma som straffvärdet och på grund av det höga straffmättningsvärde kunde ingen annan påföljd än fängelse dömas ut. Hovrätten anslöt sig till tingsrättens bedömning.			
Häktning m.m. MW var frihetsberövad som anhållen och häktad under perioden 210209-210420. Det förekom inget yrkande om häktning i hovrätten.			

Projektplan

Projektets namn: Domsgranskning 2022 – hovrättsdomar där det dömts till fängelse i två år eller mer

Ansvarig enhet: Överåklagarens kansli

Projektansvarig: vice överåklagare Per Hedman

Övriga projektdeltagare: ---

Kort bakgrund

Enligt Ekobrottsmyndighetens tillsynsplan för 2023 ska hovrättsdomar meddelade under år 2022 där det dömts till fängelse i två år eller mer granskas. Enligt tillsynsplanen ska uppgifter om påföljd och brott sammanställas liksom beslutade personella tvångsmedel baserat på flyktfara.

Syfte och mål

Syftet med projektet är åskådliggöra framgångsrika mål som EBM drivit under året samt att belysa frågor rörande straffvärde, påföljdsval, talan om näringsförbud och exempel på när personella tvångsmedel kan användas vid allvarlig brottslighet. Målet är att ge stöd för den operativa verksamheten och öka enhetligheten inom myndigheten gällande berörda frågor.

Omfattning och inriktning

Projektet ska omfatta alla hovrättsdomar meddelade under 2022 där två års fängelse eller mer dömts ut. Vissa uppgifter från domarna ska sammanställas bl.a. uppgifter om påföljd och brott, domstolarnas överväganden i frågan om straffvärde och straffmätning, meddelade näringsförbud, domstolens beslut gällande återtagande av brottsvinster samt frihetsberövanden.

Metod

Samtliga inhämtade domar ska granskas utifrån angivet syfte och mål.

Tidplan

Tillsynsprojektet ska redovisas i en tillsynsrapport senast den 31 januari 2023.

Resurser och budget

Projektet genomförs av personal på överåklagarens kansli. Inga kostnader utöver det förväntas.

Avslutning och uppföljning

Projektet kommer att redovisas i en tillsynsrapport. I den kommande tillsynsrapporten kommer en analys av resultatet av granskningen att göras. Förslag till åtgärder och hur vidtagna åtgärder bör följas upp kommer att övervägas liksom om det finns anledning att fortsätta granskning kommande verksamhetsår.

Katarina Tidén
Överåklagare

Per Hedman
Vice överåklagare